

8- İSTİHDAM

TRB2 BÖLGESİ MEVCUT DURUM ANALİZİ

Bu Raporun oluşturulmasında
DAKA PPKB Birim Başkanı M. Emin ÇAKAY'a ayrıca
Günsu CANTÜRK, Harun KAPTANER, Tuğba ÖZCAN'a
teşekkürlerimizi sunarız.

6 1. TÜRKİYE'DE İSTİHDAM MEVCUT DURUMU

16 1.1. İşgücüne Dâhil Olmayanlar ve Olmama Nedenleri

18 2. TRB2 BÖLGESİ'NDE İSTİHDAM MEVCUT DURUMU

29 2.1. TRB2 Bölgesi'nde İşsizlik

39 2.2. TRB2 Bölgesi'nde Sigorta Kapsamında Aktif Çalışan Sayıları ve İllere Göre Dağılımı

6	Şekil 1	: Türkiye'nin İşsizlik Haritası
6	Şekil 2	: Türkiye'nin İstihdam Haritası
7	Şekil 3	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İşgücü
8	Şekil 4	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İşgücü
9	Şekil 5	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İşgücü
10	Şekil 6	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İşgücü
12	Şekil 7	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam İşgücü
12	Şekil 8	: TRB2 Bölgesi Yaş Durumuna göre Toplam İşgücü
13	Şekil 9	: TRB2 Bölgesi Yıllara göre İşgücüne Katılım Oranı
14	Şekil 10	: Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İşgücü Katılım Oranları
15	Şekil 11	: 2013 Yılı Düzey2 Bölgeleri İşgücüne Katılım Oranı (%)
16	Şekil 12	: TRB2 Bölgesi İşgücüne Katılmayanlar ve Katılmama Nedenleri (Kadın)
17	Şekil 13	: TRB2 Bölgesi İşgücüne Katılmayanlar ve Katılmama Nedenleri (Erkek)
19	Şekil 14	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İstihdamı
20	Şekil 15	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İstihdamı
21	Şekil 16	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İstihdamı
22	Şekil 17	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İstihdamı
23	Şekil 18	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam İstihdam
24	Şekil 19	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Toplam İstihdam
25	Şekil 20	: TRB2 Bölgesi Yıllara göre İstihdam Oranları %
25	Şekil 21	: Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İstihdam ve Yıl Bazında Artış Oranları
26	Şekil 22	: TRB2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna göre İstihdam Edilenler
27	Şekil 23	: 2013 Yılı Türkiye Düzey 2 Bölgeleri İstihdam Oranları Sıralaması (%)
27	Şekil 24	: 2011 Yılı OECD Ülkeleri İstihdam Oranları Sıralaması (%)
29	Şekil 25	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İşsizliği
30	Şekil 26	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İşsizliği
31	Şekil 27	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İşsizliği
32	Şekil 28	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İşsizliği
33	Şekil 29	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam İşsizlik Durumu
34	Şekil 30	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Toplam İşsizlik
35	Şekil 31	: TRB2 Bölgesi Cinsiyete göre İşgücü
35	Şekil 32	: Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İşsizlik ve Yıl Bazında Artış Oranları
36	Şekil 33	: TRB2 Bölgesi Son Çalışılan İktisadi Faaliyet Koluna göre İşsizliği
36	Şekil 34	: 2013 Yılı Türkiye Düzey 2 Bölgeleri İşsizlik Oranları Sıralaması (%)
37	Şekil 35	: 2013 Yılı OECD Ülkeleri İşsizlik Oranları Sıralaması (%)
39	Şekil 36	: TRB2 Bölgesi 4/a Sigortalılar
40	Şekil 37	: TRB2 Bölgesi 4/b Sigortalılar (Esnaf)

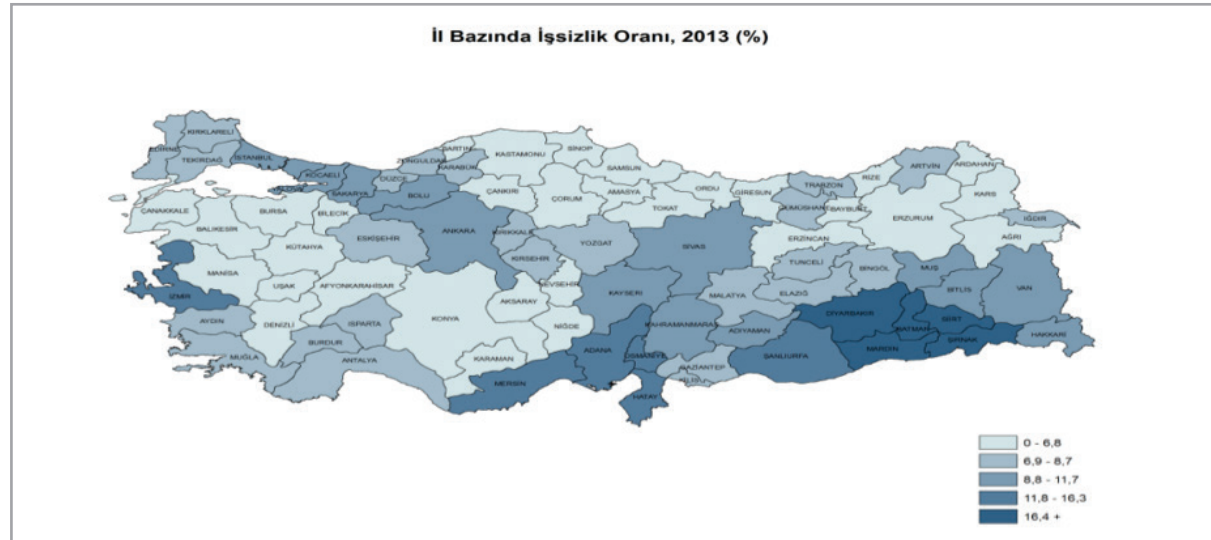
7	Tablo 1	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İşgücü
8	Tablo 2	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İşgücü
8	Tablo 3	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Kadın İşgücü (2012)
9	Tablo 4	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Kadın İşgücü (2013)
9	Tablo 5	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İşgücü
10	Tablo 6	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İşgücü
11	Tablo 7	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Erkek İşgücü (2012)
11	Tablo 8	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Erkek İşgücü (2013)
11	Tablo 9	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam İşgücü
12	Tablo 10	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Toplam İşgücü
13	Tablo 11	: TRB2 Bölgesi Yıllara göre İşgücüne Katılım Oranı (%)
14	Tablo 12	: Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İşgücü Katılım Oranları
15	Tablo 13	: 2013 Yılı Düzey2 Bölgeleri İşgücüne Katılım Oranı (%)
16	Tablo 14	: TRB2 Bölgesi İşgücüne Katılmayanlar ve Katılmama Nedenleri (Kadın)
17	Tablo 15	: TRB2 Bölgesi İşgücüne Katılmayanlar ve Katılmama Nedenleri (Erkek)
18	Tablo 16	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İstihdamı
19	Tablo 17	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İstihdamı
20	Tablo 18	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Kadın İstihdamı (2012)
20	Tablo 19	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Kadın İstihdamı (2013)
21	Tablo 20	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İstihdamı
22	Tablo 21	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İstihdamı
22	Tablo 22	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Erkek İstihdamı (2012)
23	Tablo 23	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Erkek İstihdamı (2013)
23	Tablo 24	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam İstihdam
24	Tablo 25	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Toplam İstihdam
24	Tablo 26	: TRB2 Bölgesi Yıllara göre İstihdam Oranları %
25	Tablo 27	: Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İstihdam ve Yıl Bazında Artış Yüzdeleri
25	Tablo 28	: TRB2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna göre İstihdam Edilenler
26	Tablo 29	: 2013 Yılı Türkiye Düzey 2 Bölgeleri İstihdam Oranları Sıralaması (%)
28	Tablo 30	: 2011 Yılı OECD Ülkeleri İstihdam Oranları Sıralaması (%)
29	Tablo 31	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İşsizliği
29	Tablo 32	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İşsizliği
30	Tablo 33	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Kadın İşsizliği (2012)
30	Tablo 34	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumu ve Yaşa göre Kadın İşsizliği (2013)
31	Tablo 35	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İşsizliği
31	Tablo 36	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İşsizliği
32	Tablo 37	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumu ve Yaşa göre Erkek İşsizliği (2012)
32	Tablo 38	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumu ve Yaşa göre Erkek İşsizliği (2013)
33	Tablo 39	: TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam İşsizlik
33	Tablo 40	: TRB2 Bölgesi Yaşa göre Toplam İşsizlik
34	Tablo 41	: TRB2 Bölgesi Yıllara göre İşsizlik Oranları
35	Tablo 42	: Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İşsizlik ve Yıl Bazında Artış Yüzdeleri
36	Tablo 43	: TRB2 Bölgesi Son Çalışılan İktisadi Faaliyet Koluna göre İşsizlik Durumu
37	Tablo 44	: 2013 Yılı Türkiye Düzey 2 Bölgeleri İşsizlik Oranları Sıralaması (%)
38	Tablo 45	: 2013 Yılı OECD Ülkeleri İşsizlik Oranları Sıralaması (%)
39	Tablo 46	: TRB2 2013 Yılı İl Nüfusları
39	Tablo 47	: 4/a Kapsamındaki Aktif ve Pasif Sigortalılar
40	Tablo 48	: 4/b-Esnaf (Bağımsız Çalışanlar)

1. TÜRKİYE'DE İSTİHDAM MEVCUT DURUMU

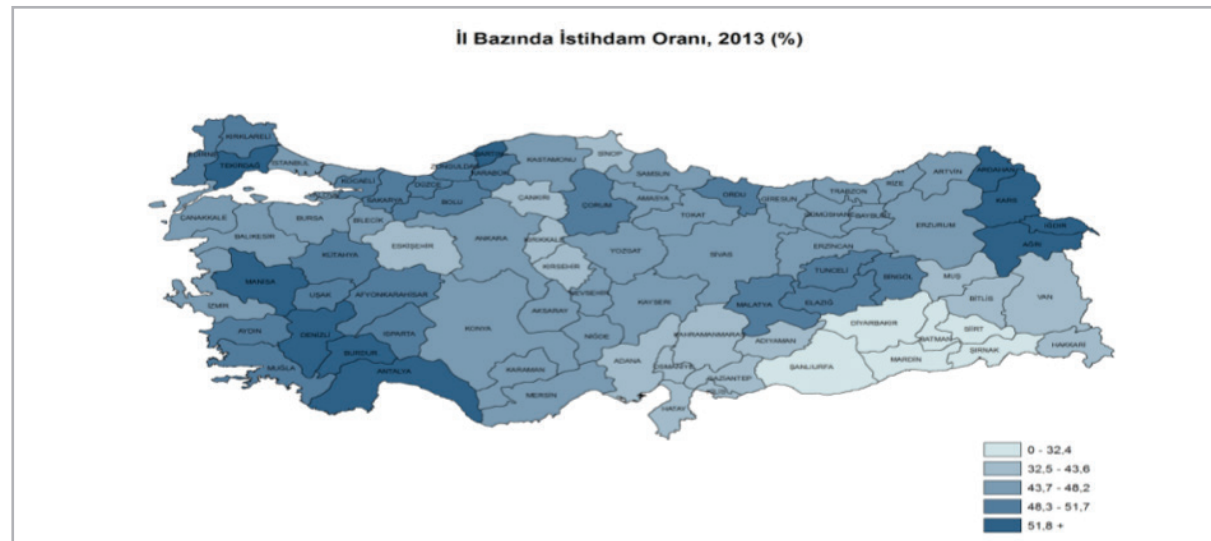
İşgücü, çalışma çağı (15-64 yaş arası) nüfusu kapsamında çalışan ve iş arayan (çalışmak isteyip iş arayan) herkesi ifade etmektedir. Yani bir kişinin işgücüne dâhil olabilmesi için ya çalışıyor ya da iş arıyor olması gerekmektedir. İşgücüne katılım oranı işgücü/çalışma çağındaki nüfus şeklinde hesaplanmaktadır.

2013 verilerine göre; Türkiye'de işgücüne katılım oranı dikkate alındığında 81 il içinde Bitlis 65., Van 67., Muş 68. ve Hakkari ise 71. sırada yer alırken, işsizlikte ise Hakkari 12., Bitlis 16., Muş 17. ve Van 18. sırada yer almıştır. (TÜİK, İl Bazında Temel İşgücü Göstergeleri, 2013)

Şekil 1 : Türkiye'nin İşsizlik Haritası

Şekil 2 : Türkiye'nin İstihdam Haritası

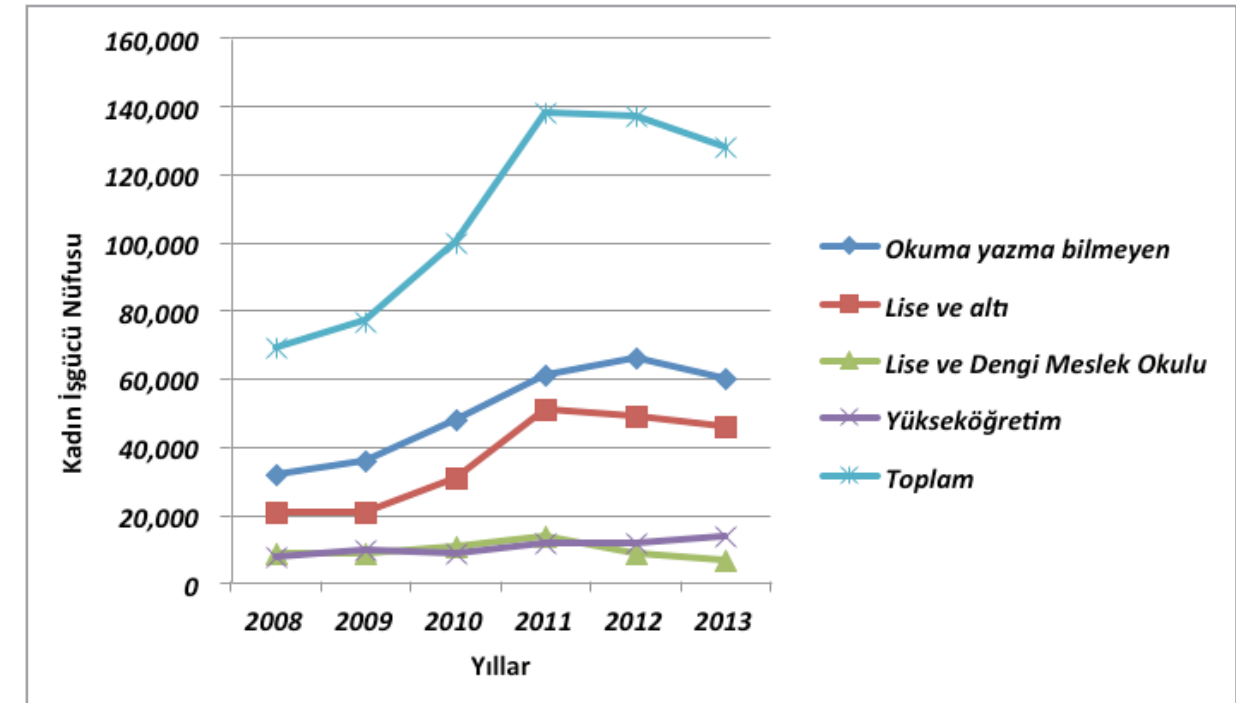
2008 yılından itibaren Türkiye'de işgücü nüfusu artışıyla doğru orantılı bir şekilde TRB2 Bölgesi'nde de işgücü nüfusunda artış görülmüştür. Eğitim, cinsiyet ve yaş durumlarına göre Bölge'deki işgücü durumları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İşgücü

Yıllar	Okuma yazma bilmeyen	Lise ve altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
2008	32.000	21.000	9.000	8.000	69.000
2009	36.000	21.000	9.000	10.000	77.000
2010	48.000	31.000	11.000	9.000	100.000
2011	61.000	51.000	14.000	12.000	138.000
2012	66.000	49.000	9.000	12.000	137.000
2013	60.000	46.000	7.000	14.000	128.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 3 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İşgücü

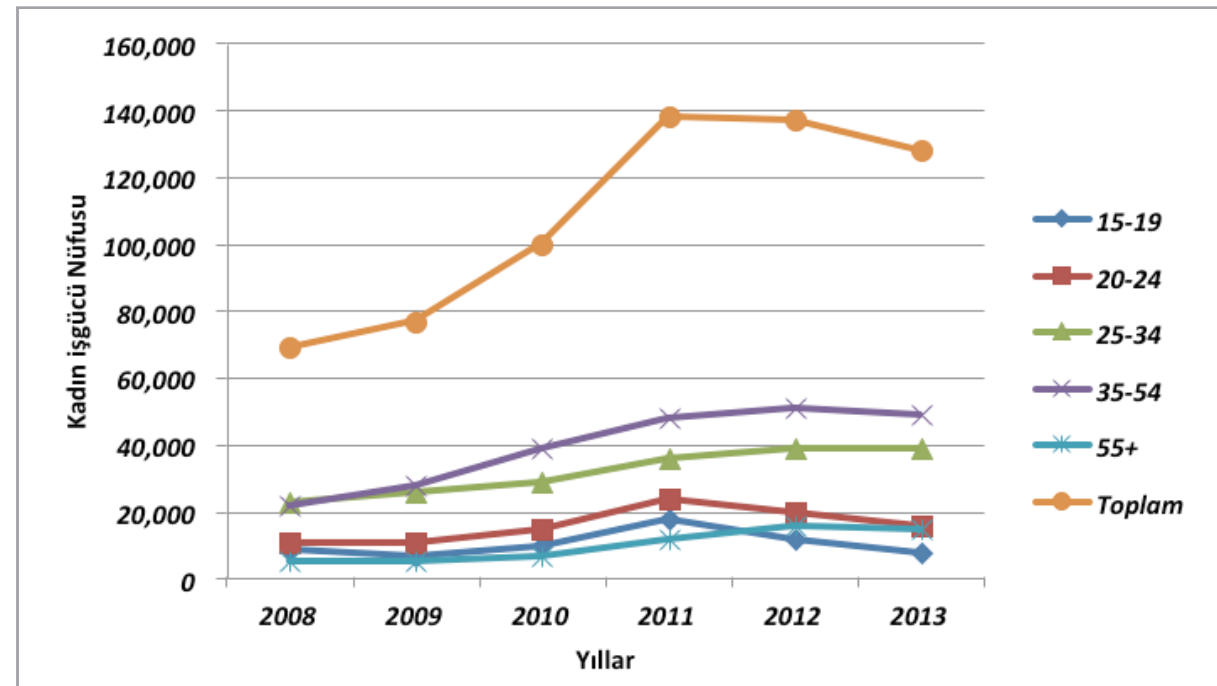
TRB2 Bölgesi'nde kadın işgücüne katılım sayısında 2008 yılından 2013 yılına kadar okuma yazma bilmeyen eğitim düzeyinde % 87,5, lise ve altı eğitim düzeyinde % 119 ve yükseköğretim eğitim düzeyinde % 75'lik artış görülmüştür. Toplam kadın işgücünde % 85,5 oranında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 2 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İşgücü

Yıllar	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
2008	9.000	11.000	23.000	22.000	5.000	69.000
2009	7.000	11.000	26.000	28.000	5.000	77.000
2010	10.000	15.000	29.000	39.000	7.000	100.000
2011	18.000	24.000	36.000	48.000	12.000	138.000
2012	12.000	20.000	39.000	51.000	16.000	137.000
2013	8.000	16.000	39.000	49.000	15.000	128.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 4 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İşgücü

TRB2 Bölgesi'nde kadın işgücüne katılım sayısında 2008 yılından 2013 yılına kadar, 15-19 yaş aralığında % -11,1, 20-24 yaş aralığında % 45,45, 25-34 yaş aralığında % 69,56, 35-54 yaş aralığında % 122,72, 55 yaş ve üzerinde % 200 oranında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 3 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Kadın İşgücü (2012)

2012	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	0	11.000	1.000	0	12.000
20-24	4.000	9.000	4.000	3.000	20.000
25-34	13.000	15.000	3.000	8.000	39.000
35-54	35.000	13.000	2.000	1.000	51.000
55+	14.000	2.000	0	0	16.000
Toplam	66.000	49.000	9.000	12.000	137.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2012-2013)

Tablo 4 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Kadın İşgücü (2013)

2013	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	1.000	7.000	0	0	8.000
20-24	3.000	8.000	3.000	2.000	16.000
25-34	10.000	17.000	2.000	11.000	40.000
35-54	33.000	13.000	2.000	2.000	50.000
55+	13.000	2.000	0	0	15.000
Toplam	60.000	47.000	7.000	15.000	129.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2012-2013)

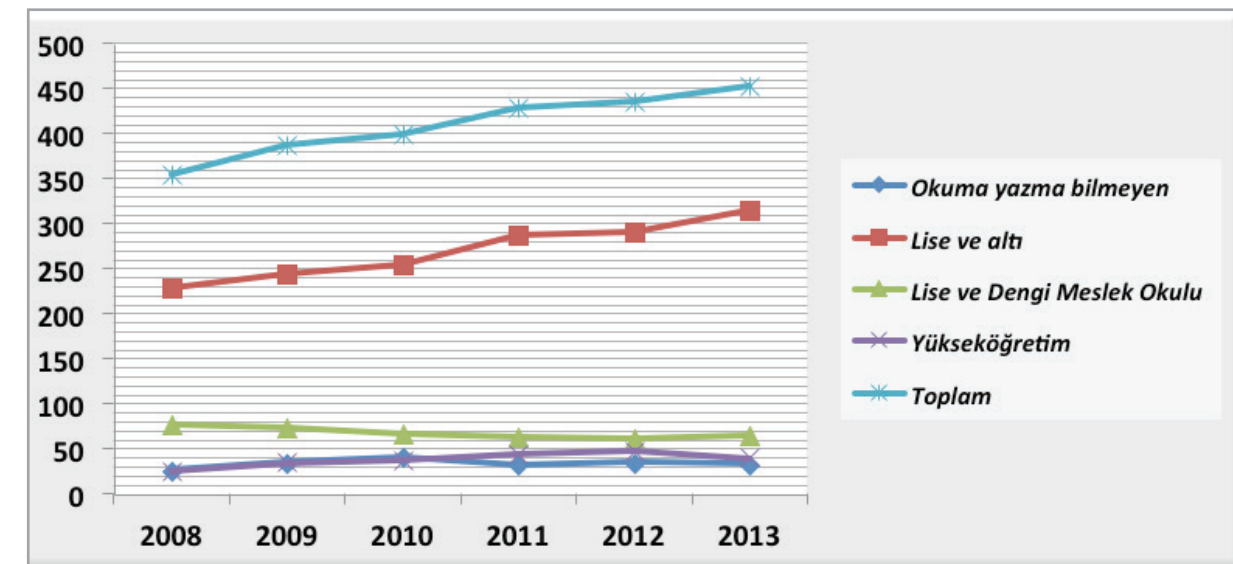
Yukarıdaki tablolar incelendiğinde, en çok işgücünün okuma yazma bilmeyenler arasında bulunduğu ve okuma yazma bilmeyenlerin çoğunluğunun da 35 yaş ve üzeri olduğu görülmektedir. Buna karşın, yükseköğretim düzeyindeki işgücü okuma yazma bilmeyenler arasındaki işgücünün yaklaşık 6'da 1'i kadardır. Bu da bize Bölgemizde öğrenim düzeyi yüksek kadınların az olduğunu ya da işgücüne katılmadıklarını göstermektedir.

Tablo 5 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İşgücü

Yıllar	Okuma yazma bilmeyen	Lise ve altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
2008	26.000	228.000	77.000	25.000	355.000
2009	34.000	245.000	73.000	35.000	388.000
2010	40.000	254.000	67.000	38.000	399.000
2011	32.000	288.000	64.000	45.000	428.000
2012	34.000	291.000	61.000	48.000	435.000
2013	33.000	315.000	65.000	40.000	453.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 5 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İşgücü

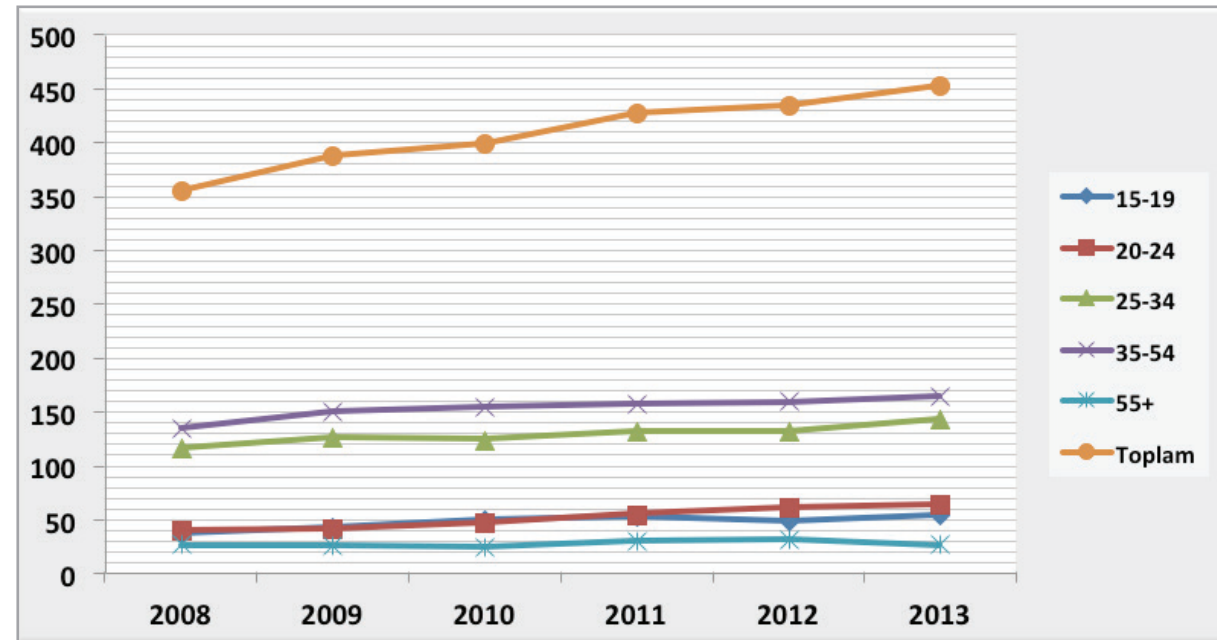
TRB2 Bölgesi'nde erkek işgücü oranında 2008 yılından 2013 yılına kadar, okuma yazma bil-meyen eğitim düzeyinde % 27, lise ve altı eğitim düzeyinde % 38,2, yükseköğretim eğitim düzeyinde % 60'lık artış, lise ve dengi meslek okulu düzeyinde % 15,58'lik azalma görülmüş-tür. Toplam erkek nüfusunda % 27,6 oranında işgücü artışı gerçekleşmiştir. İşgücüne katılım sayısında en yüksek artışın yükseköğretim öğrenim düzeyinde olduğu görülmektedir.

Tablo 6 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İşgücü

Yıllar	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
2008	37.000	40.000	116.000	135.000	27.000	355.000
2009	43.000	42.000	126.000	151.000	26.000	388.000
2010	50.000	47.000	124.000	155.000	24.000	399.000
2011	53.000	55.000	132.000	158.000	30.000	428.000
2012	49.000	61.000	132.000	160.000	32.000	435.000
2013	54.000	64.000	143.000	165.000	27.000	453.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 6 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İşgücü

TRB2 Bölgesi'nde erkek işgücüne katılım oranında 2008 yılından 2013 yılına kadar, 15-19 yaş aralığında % 46, 20-24 yaş aralığında % 60, 25-34 yaş aralığında % 23,3, 35-54 yaş aralığında % 22,22 artış gerçekleşmiştir.

Tablo 7 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Erkek İşgücü (2012)

2012	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	1.000	45.000	3.000	0	49.000
20-24	2.000	42.000	10.000	6.000	61.000
25-34	5.000	73.000	25.000	29.000	132.000
35-54	15.000	112.000	22.000	11.000	160.000
55+	11.000	19.000	1.000	1.000	32.000
Toplam	34.000	291.000	61.000	48.000	435.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2012-2013)

Tablo 8 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Erkek İşgücü (2013)

2013	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	1.000	50.000	3.000	0	54.000
20-24	2.000	45.000	13.000	4.000	64.000
25-34	4.000	90.000	27.000	23.000	144.000
35-54	17.000	113.000	22.000	13.000	165.000
55+	9.000	17.000	1.000	0	27.000
Toplam	33.000	315.000	66.000	40.000	453.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2012-2013)

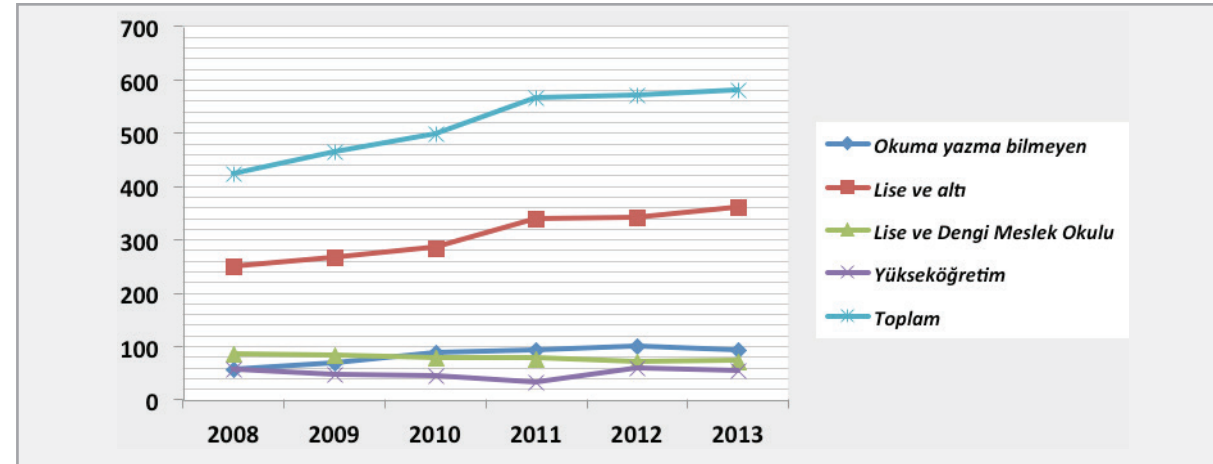
2012 ve 2013 yılları erkek işgücü tabloları incelendiğinde, en çok işgücünün lise ve altı eğitim düzeyindeki 35-54 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

Tablo 9 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam İşgücü

Yıllar	Okuma yazma bilmeyen	Lise ve altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
2008	58.000	249.000	85.000	57.000	425.000
2009	70.000	266.000	83.000	48.000	466.000
2010	88.000	285.000	78.000	45.000	500.000
2011	93.000	340.000	77.000	33.000	566.000
2012	101.000	341.000	71.000	60.000	572.000
2013	93.000	361.000	72.000	55.000	581.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 7 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam İşgücü

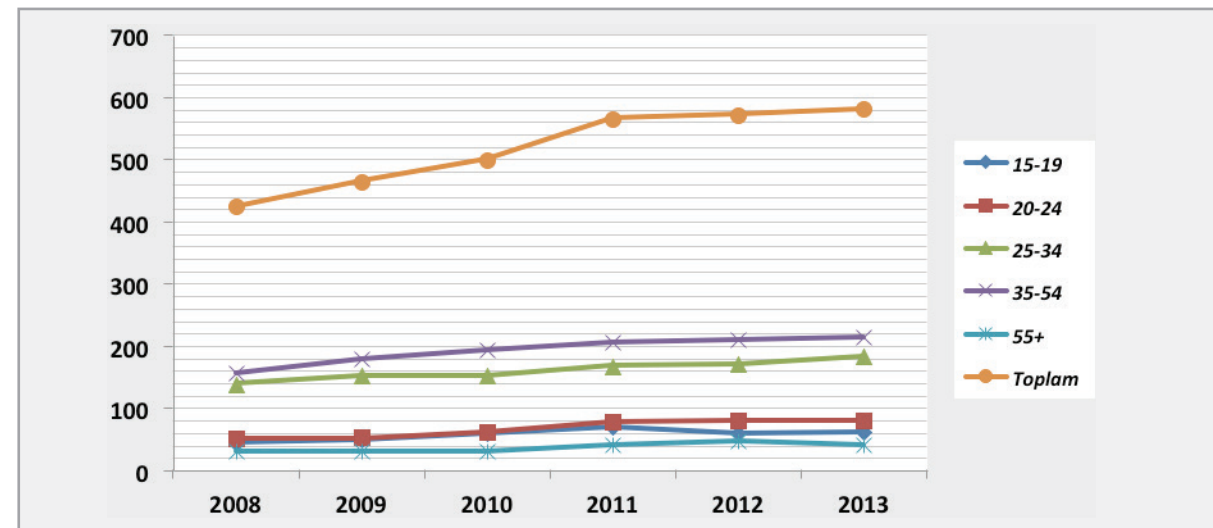
TRB2 Bölgesi'nde toplam işgücü oranlarında 2008 yılından 2013 yılına kadar, okuma yazma bilmeyen eğitim düzeyinde % 60, lise ve altı eğitim düzeyinde % 45 artış, lise ve dengi meslek okulu düzeyinde % 15 ve yükseköğretim eğitim düzeyinde % 3,5 oranında azalma görülmüştür. 2008-2013 yılları arasında TRB2 Bölgesi'nde % 36,7 oranında işgücü artışı gerçekleşmiştir.

Tablo 10 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Toplam İşgücü

Yıllar	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
2008	46.000	51.000	139.000	157.000	32.000	425.000
2009	50.000	53.000	152.000	179.000	31.000	465.000
2010	60.000	62.000	153.000	194.000	31.000	500.000
2011	71.000	79.000	168.000	206.000	42.000	566.000
2012	61.000	81.000	171.000	211.000	48.000	572.000
2013	62.000	80.000	183.000	215.000	42.000	581.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 8 : TRB2 Bölgesi Yaş Durumuna göre Toplam İşgücü

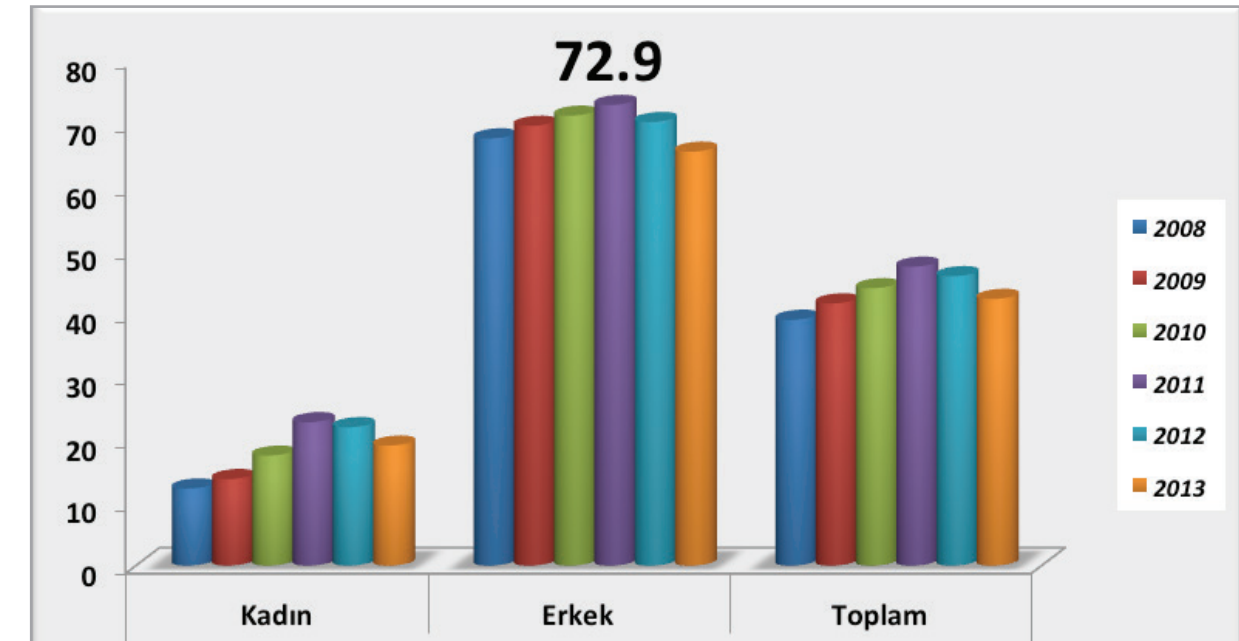
TRB2 Bölgesi'nde toplam işgücüne katılım oranında 2008 yılından 2013 yılına kadar, 15-19 yaş aralığında % 34,78, 20-24 yaş aralığında % 58,86, 25-34 yaş aralığında % 31,65, 35-54 yaş aralığında % 36,94, 55 yaş ve üzerinde % 31,25 oranında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 11 : TRB2 Bölgesi Yıllara göre İşgücüne Katılım Oranı (%)

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı (%)		
	Kadın	Erkek	Toplam
2008	12,2	67,6	38,9
2009	13,7	69,6	41,5
2010	17,4	71,2	43,9
2011	22,7	72,9	47,3
2012	21,9	70,2	45,8
2013	19	65,5	42,2

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2008-2013)

Şekil 9 : TRB2 Bölgesi Yıllara göre İşgücüne Katılım Oranı

Yukarıdaki tablo ve grafik incelendiğinde, hem kadın hem erkeklerde en yüksek işgücüne katılım oranının 2011 yılında olduğu görülmektedir.

Kadın işgücüne katılım oranı erkek işgücüne katılım oranının yaklaşık 4'te biri kadardır.

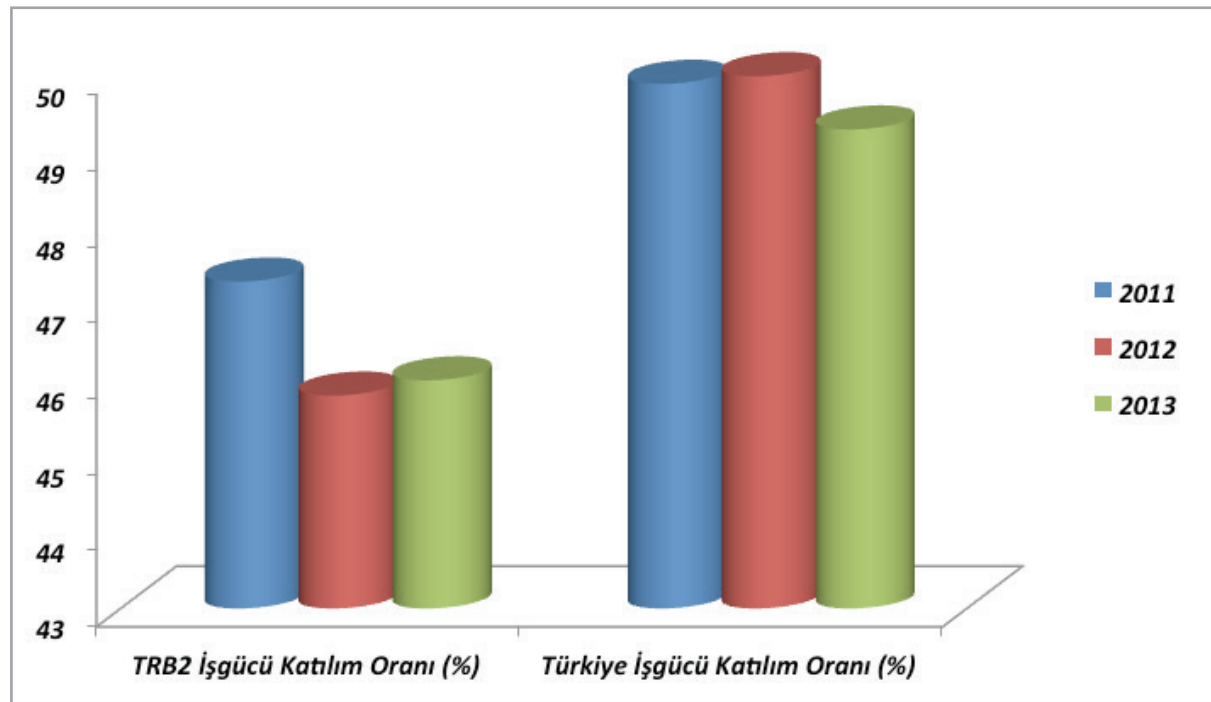
2011-2013 yıllarında TRB2 Bölgesi ve Türkiye genelinde toplam işgücü oranı ve yıllar arasındaki değişimi aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 12 : Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İşgücü Katılım Oranları

Yıllar	TRB2 İşgücü	TRB2 İşgücü Katılım Oranı (%)	Türkiye	Türkiye İşgücü Katılım Oranı (%)
2011	566.000	47,3	26.725.000	49,9
2012	572.000	45,8	27.339.000	50
2013	581.000	46	28.271.000	49,3

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2012-2013)

Şekil 10 : Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İşgücü Katılım Oranları

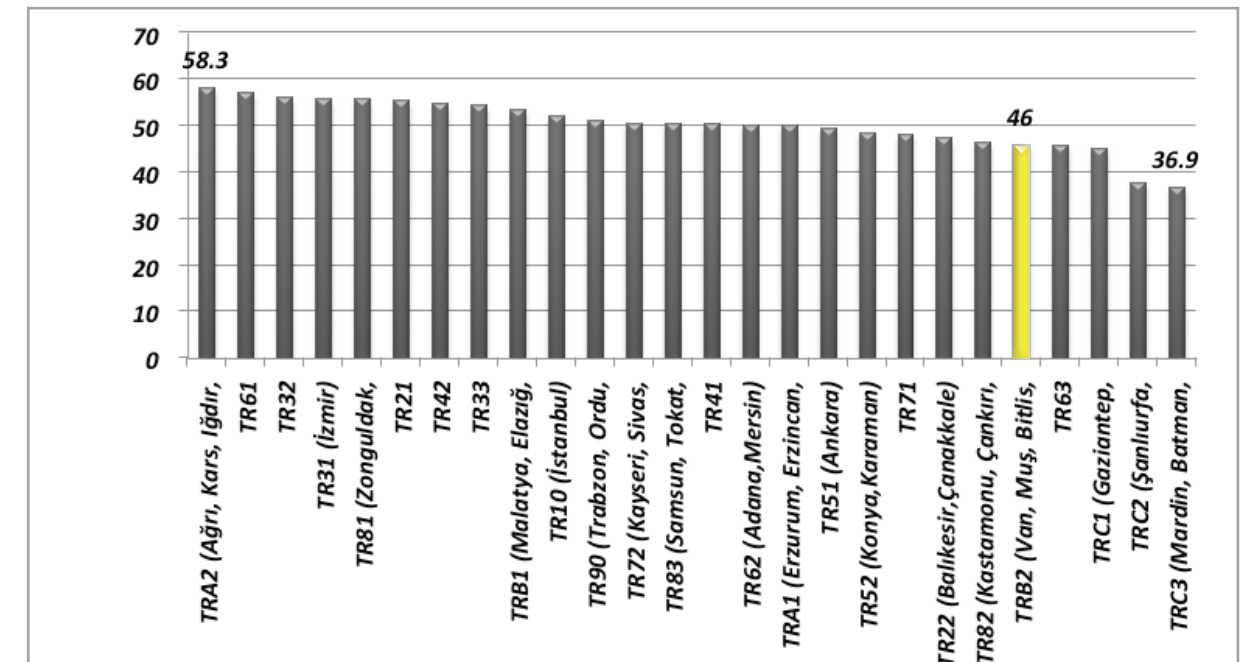
2013 yılında TRB2 Bölgesi toplam % 46'lık işgücüne katılma oranı ile 26 Düzey 2 Bölgesi arasında 22. sırada yer almıştır. En yüksek işgücüne katılım oranı TRA2 Bölgesi'nde (%58,3), en düşük işgücüne katılım oranı TRC3 Bölgesi'nde (%36,9) gerçekleşmiştir.

Tablo 13 : 2013 Yılı Düzey2 Bölgeleri İşgücüne Katılım Oranı (%)

BÖLGELER	İŞGÜCÜ (Bin Kişi)
TR10 (İstanbul)	5.248
TR51 (Ankara)	1.856
TR31 (İzmir)	1.790
TR41 (Bursa, Eskişehir, Bilecik)	1.490
TR42 (Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova)	1.486
TR62 (Adana, Mersin)	1.381
TR32 (Aydın, Denizli, Muğla)	1.289
TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)	1.211
TR33 (Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak)	1.142
TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane)	1.027
TR63 (Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye)	1.018
TR83 (Samsun, Tokat, Çorum, Amasya)	1.006
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	844
TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır)	805
TR52 (Konya, Karaman)	795
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	763
TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli)	748
TRB1 (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli)	670
TR22 (Balıkesir, Çanakkale)	625
TRB2 (Van, Muş, Bitlis, Hakkari)	581
TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir)	545
TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt)	473
TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın)	449
TRA2 (Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan)	413
TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt)	335
TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop)	281

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2013)

Şekil 11 : 2013 Yılı Düzey2 Bölgeleri İşgücüne Katılım Oranı (%)

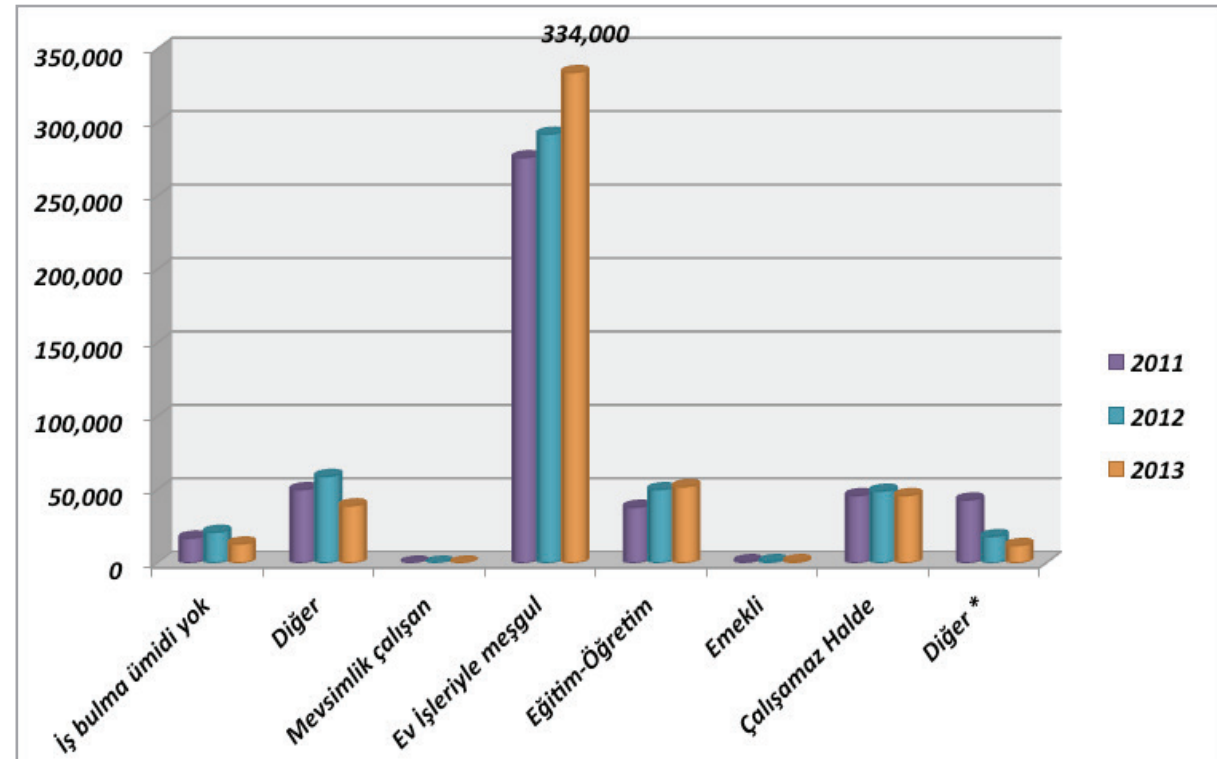
1.1. İŞGÜCÜNE DÂHİL OLMAYANLAR VE OLMAMA NEDENLERİ

Tablo 14 : TRB2 Bölgesi İşgücüne Katılmayanlar ve Katılmama Nedenleri (Kadın)

YILLAR	KADIN									
	İş aramayıp çalışmaya hazır									
	İş bulma ümidi yok	Diğer	Mevsimlik çalışan	Ev işleriyle meşgul	Eğitim-Öğretim	Emekli	Özürlü yaşı veya hasta	Ailevi ve Kişisel Nedenler	Diğer *	Toplam
2008	17.000	42.000	3.000	335.000	26.000	0	41.000	28.000	4.000	498.000
2009	8.000	51.000	0	318.000	30.000	1.000	40.000	38.000	1.000	487.000
2010	15.000	43.000	0	299.000	30.000	0	45.000	44.000	1.000	477.000
2011	17.000	50.000	0	276.000	38.000	1.000	46.000	40.000	2.000	471.000
2012	21.000	59.000	0	292.000	50.000	1.000	49.000	16.000	2.000	491.000
2013	13.000	39.000	0	334.000	52.000	1.000	46.000	11.000	1.000	497.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2008-2013)

Şekil 12 : TRB2 Bölgesi İşgücüne Katılmayanlar ve Katılmama Nedenleri (Kadın)

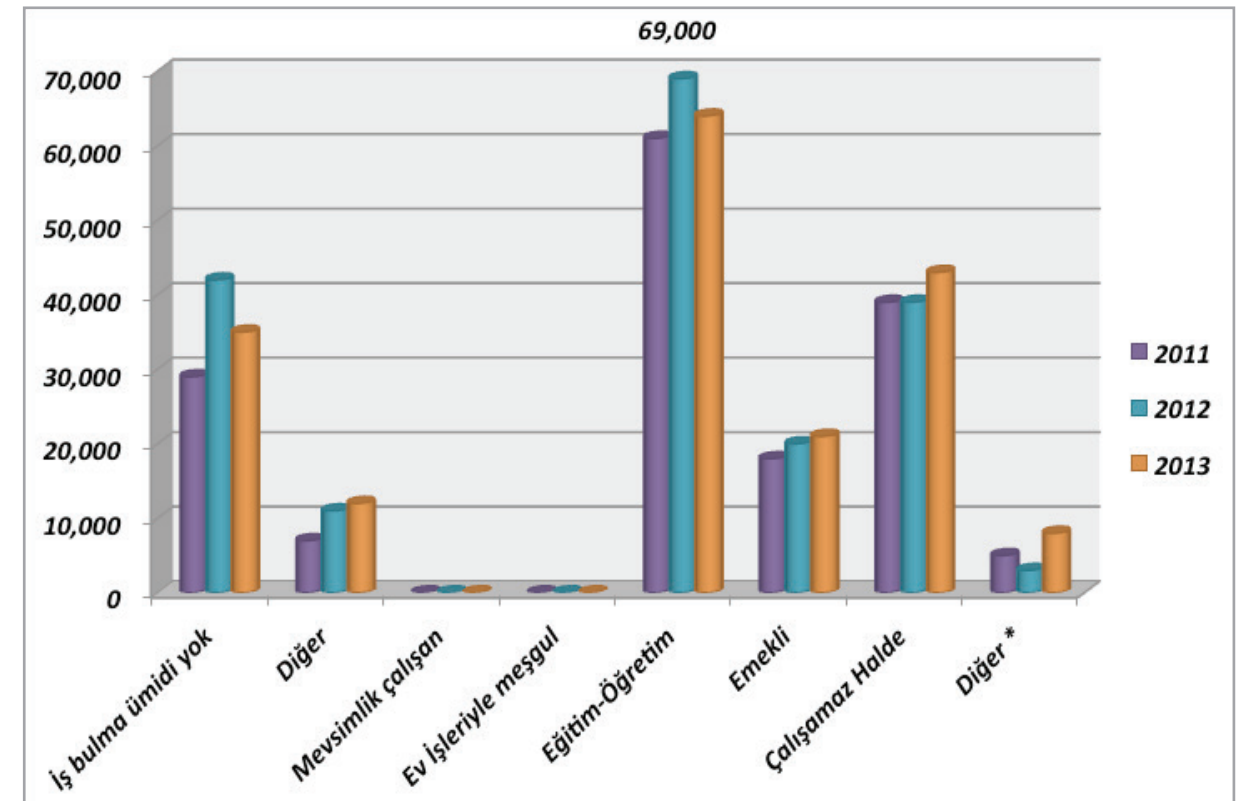

Tablo 15 : TRB2 Bölgesi İşgücüne Katılmayanlar ve Katılmama Nedenleri (Erkek)

YILLAR	ERKEK							
	İş aramayıp çalışmaya hazır							
	İş bulma ümidi yok	Diğer	Eğitim-Öğretim	Emekli	Özürlü yaşı veya hasta	Ailevi ve Kişisel Nedenler	Diğer *	Toplam
2008	34.000	16.000	62.000	18.000	34.000	1.000	5.000	170.000
2009	36.000	11.000	60.000	20.000	37.000	4.000	3.000	169.000
2010	26.000	13.000	56.000	19.000	41.000	4.000	2.000	162.000
2011	29.000	7.000	61.000	18.000	39.000	0	4.000	159.000
2012	42.000	11.000	69.000	20.000	39.000	1.000	3.000	184.000
2013	35.000	12.000	64.000	21.000	43.000	1.000	7.000	183.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 13 : TRB2 Bölgesi İşgücüne Katılmayanlar ve Katılmama Nedenleri Erkek)

TÜİK verilerine göre kadınların yarısından çoğu, ev işleri ile meşgul oldukları için işgücüne katılmadıklarını belirtmişlerdir. 2009 yılından itibaren mevsimlik çalışma sebebiyle işgücüne katılmayan kadın olmamıştır.

2013 yılında erkeklerin yaklaşık 3'te biri eğitim-öğretimlerinin devam etmesi dolayısıyla işgücüne katılmadıklarını belirtmişlerdir. 35.000 erkek ise iş bulamayacağını düşündüğü için işgücüne katılmadığını belirtmiştir. Bölgedeki iş sahalarının kısıtlılığı, işgücüne katılmaya karşı çekince oluşturmaktadır.

2008-2011 yılları arasında TRB2 Bölgesi'nde işgücüne katılmayanların sayısında bir azalma görülmüş, ancak 2012 yılında bu sayının tekrar arttığı gözlemlenmiştir. Bu değişimin daha çok 2011 yılında Van ilinde gerçekleşen büyük depremlerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

2. TRB2 BÖLGESİ'NDE İSTİHDAM MEVCUT DURUMU

Mevcut işgücünün üretime dahil olmasına istihdam adı verilmektedir. TRB2 Bölgesi'nde hızlı işgücü artışı ile birlikte, hem kadın hem erkeklerde istihdam seviyelerinde artış görülmektedir.

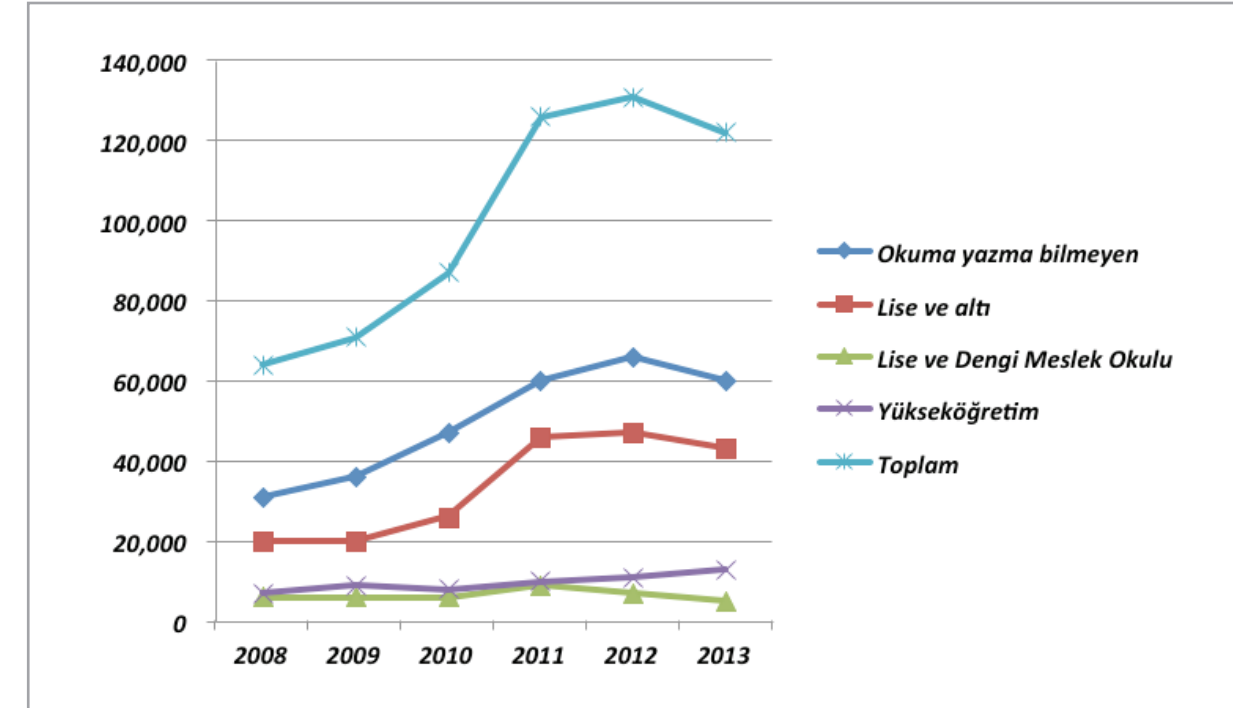
2008-2012 yılları arasında TRB2 Bölgesi'ndeki istihdam durumu aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

Tablo 16 :TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İstihdamı

Yıllar	Okuma yazma bilmeyen	Lise ve altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
2008	31.000	20.000	6.000	7.000	64.000
2009	36.000	20.000	6.000	9.000	71.000
2010	47.000	26.000	6.000	8.000	87.000
2011	60.000	46.000	9.000	10.000	126.000
2012	66.000	47.000	7.000	11.000	131.000
2013	60.000	43.000	5.000	13.000	122.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 14 :TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İstihdamı

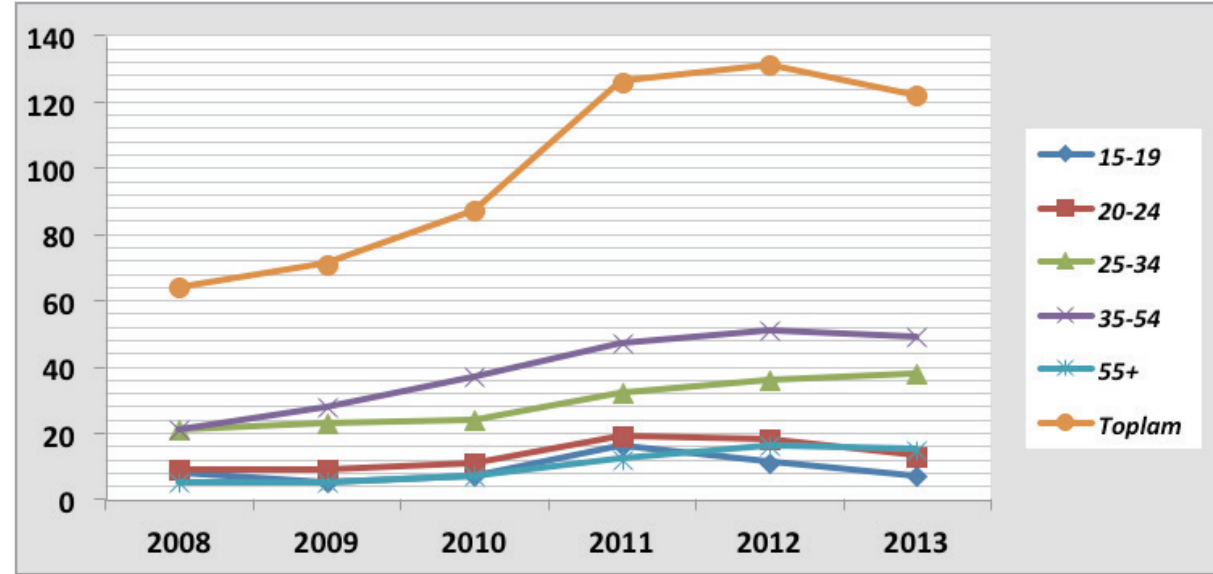
TRB2 Bölgesi'nde kadın istihdamında 2008 yılından 2013 yılına kadar, okuma yazma bilmeyen eğitim düzeyinde % 93,5, lise ve altı eğitim düzeyinde % 115, yükseköğretim eğitim düzeyinde % 85,71'lik artış, lise ve dengi meslek okulu düzeyinde ise % 16,6 azalma yaşanmıştır. Toplam kadın istihdamında % 89 oranında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 17 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İstihdamı

Yıllar	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
2008	8.000	9.000	21.000	21.000	5.000	64.000
2009	5.000	9.000	23.000	28.000	5.000	71.000
2010	7.000	11.000	24.000	37.000	7.000	87.000
2011	16.000	19.000	32.000	47.000	12.000	126.000
2012	11.000	18.000	36.000	51.000	16.000	131.000
2013	7.000	13.000	38.000	49.000	15.000	122.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 15 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İstihdamı

TRB2 Bölgesi'nde kadın istihdamında 2008 yılından 2013 yılına kadar, okuma yazma bilmeyen eğitim düzeyinde % 93,5, lise ve altı eğitim düzeyinde % 115, yükseköğretim eğitim düzeyinde % 85,71'lik artış, lise ve dengi meslek okulu düzeyinde ise % 16,6 azalma yaşanmıştır. Toplam kadın istihdamında % 89 oranında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 18 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Kadın İstihdamı (2012)

2012	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	0	10.000	0	-	11.000
20-24	4.000	8.000	3.000	3.000	18.000
25-34	13.000	14.000	2.000	7.000	36.000
35-54	35.000	13.000	1.000	1.000	51.000
55+	14.000	2.000	0	-	16.000
Toplam	66.000	47.000	7.000	11.000	131.000

(TÜİK, 2012-2013)

Tablo 19 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Kadın İstihdamı (2013)

2013	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	1.000	6.000	0	-	7.000
20-24	3.000	7.000	1.000	2.000	13.000
25-34	10.000	16.000	2.000	10.000	38.000
35-54	33.000	13.000	2.000	2.000	50.000
55+	13.000	2.000	-	-	15.000
Toplam	60.000	44.000	5.000	14.000	123.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2012-2013)

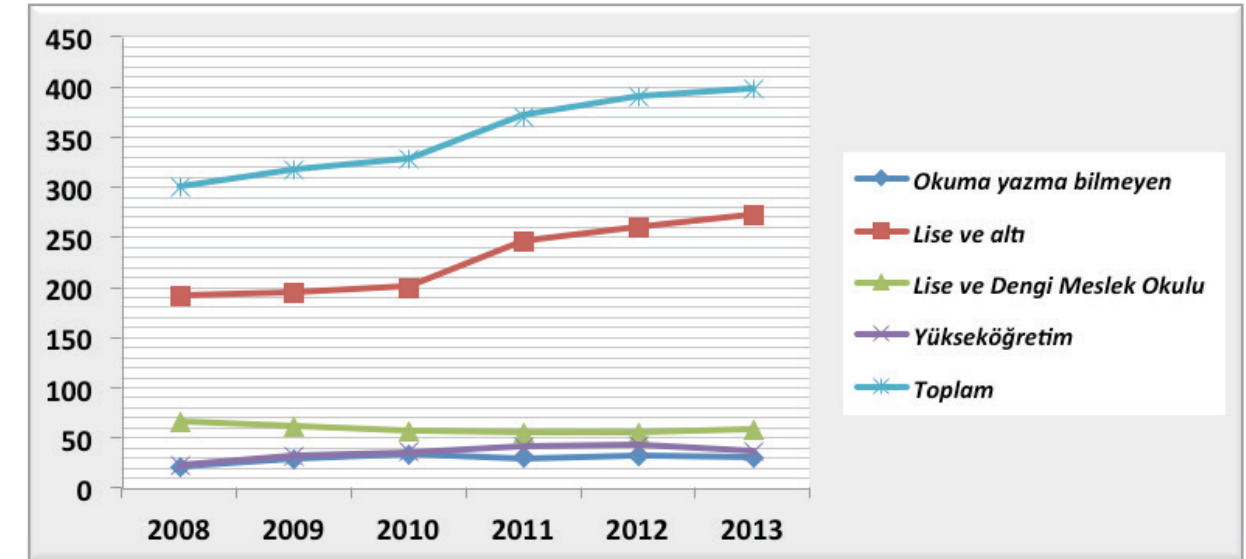
TRB2 Bölgesi'nde kadın istihdam oranında 2008 yılından 2013 yılına kadar, 15-19 yaş aralığında % 12,5 azalma yaşanırken, 20-24 yaş aralığında % 44, 25-34 yaş aralığında % 80,95, 35-54 yaş aralığında % 133, 55 yaş ve üzerinde % 90,62 oranında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 20 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İstihdamı

Yıllar	Okuma yazma bilmeyen	Lise ve altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
2008	21.000	192.000	66.000	22.000	301.000
2009	29.000	195.000	62.000	32.000	318.000
2010	34.000	200.000	57.000	36.000	328.000
2011	30.000	246.000	55.000	41.000	371.000
2012	32.000	260.000	55.000	43.000	390.000
2013	31.000	272.000	58.000	37.000	398.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 16 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İstihdamı

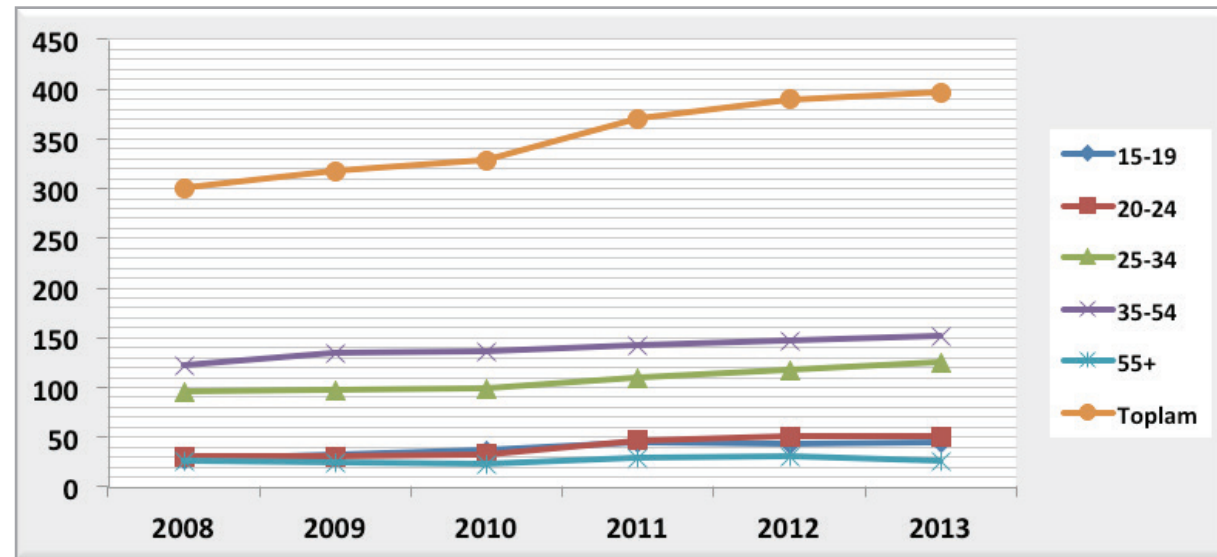
TRB2 Bölgesi'nde erkek istihdamında 2008 yılından 2013 yılına kadar, okuma yazma bilmeyen eğitim düzeyinde % 47,6, lise ve altı eğitim düzeyinde % 41,6, yükseköğretim eğitim düzeyinde %68'lik artış ve lise ve dengi meslek okulu düzeyinde % 12 azalma görülmüştür. Toplam erkek istihdamında % 32 oranında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 21 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İstihdamı

Yıllar	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
2008	27.000	30.000	95.000	122.000	26.000	301.000
2009	31.000	31.000	97.000	134.000	25.000	318.000
2010	37.000	33.000	99.000	136.000	23.000	328.000
2011	44.000	47.000	109.000	142.000	29.000	371.000
2012	43.000	51.000	117.000	147.000	31.000	390.000
2013	44.000	51.000	125.000	151.000	26.000	397.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 17 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İstihdamı

TRB2 Bölgesi'nde erkek istihdam oranında 2008 yılından 2013 yılına kadar, 15-19 yaş aralığında % 63, 20-24 yaş aralığında % 70, 25-34 yaş aralığında % 31,5, 35-54 yaş aralığında % 23,77, 55 yaş ve üzerinde % 0 oranında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 22 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Erkek İstihdamı (2012)

2012	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	1.000	39.000	3.000	-	43.000
20-24	2.000	36.000	9.000	5.000	51.000
25-34	4.000	65.000	22.000	26.000	117.000
35-54	14.000	102.000	21.000	11.000	147.000
55+	11.000	18.000	1.000	1.000	31.000
Toplam	32.000	260.000	55.000	43.000	390.000

(TÜİK, 2012-2013)

Tablo 23 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Erkek İstihdamı (2013)

2013	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	1.000	41.000	2.000	-	44.000
20-24	2.000	36.000	10.000	3.000	51.000
25-34	3.000	77.000	24.000	21.000	125.000
35-54	16.000	102.000	21.000	13.000	152.000
55+	9.000	16.000	1.000	0	26.000
Toplam	31.000	272.000	58.000	37.000	398.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2012-2013)

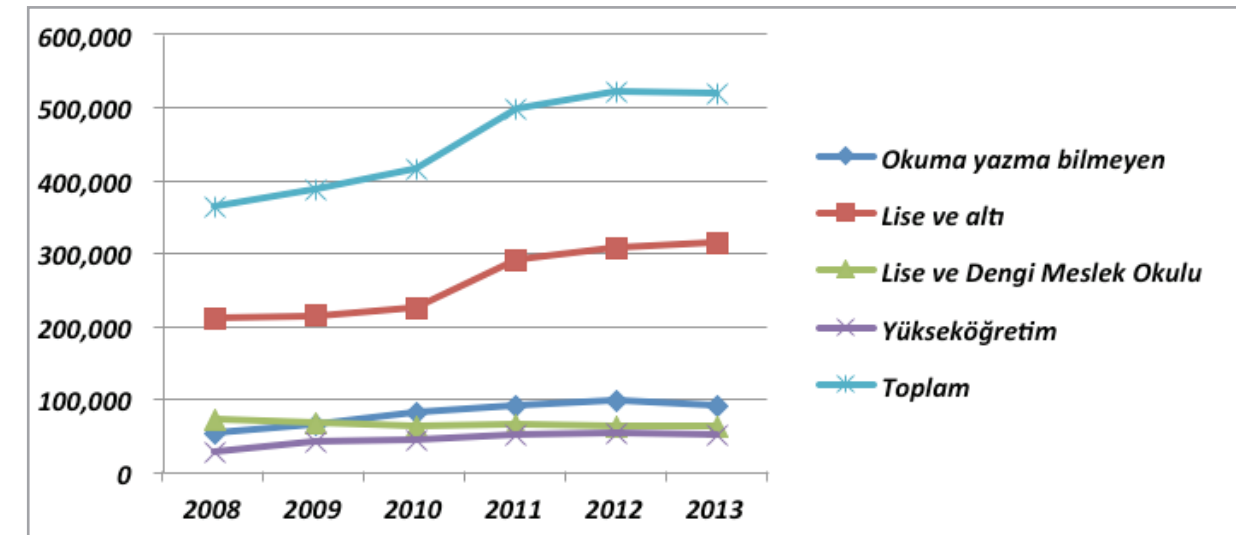
2013 yılında erkeklerde en yüksek istihdam, işgücünde de olduğu gibi lise ve altı öğrenim düzeyinde ve 35-54 yaş aralığında gerçekleşmiştir.

Tablo 24 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam Erkek İstihdamı

Yıllar	Okuma yazma bilmeyen	Lise ve altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
2008	53.000	211.000	72.000	28.000	364.000
2009	65.000	215.000	67.000	42.000	388.000
2010	82.000	226.000	63.000	44.000	415.000
2011	90.000	292.000	64.000	51.000	497.000
2012	98.000	307.000	62.000	54.000	521.000
2013	90.000	315.000	63.000	51.000	519.000

(TÜİK, 2008-2013)

Şekil 18 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam Erkek İstihdamı

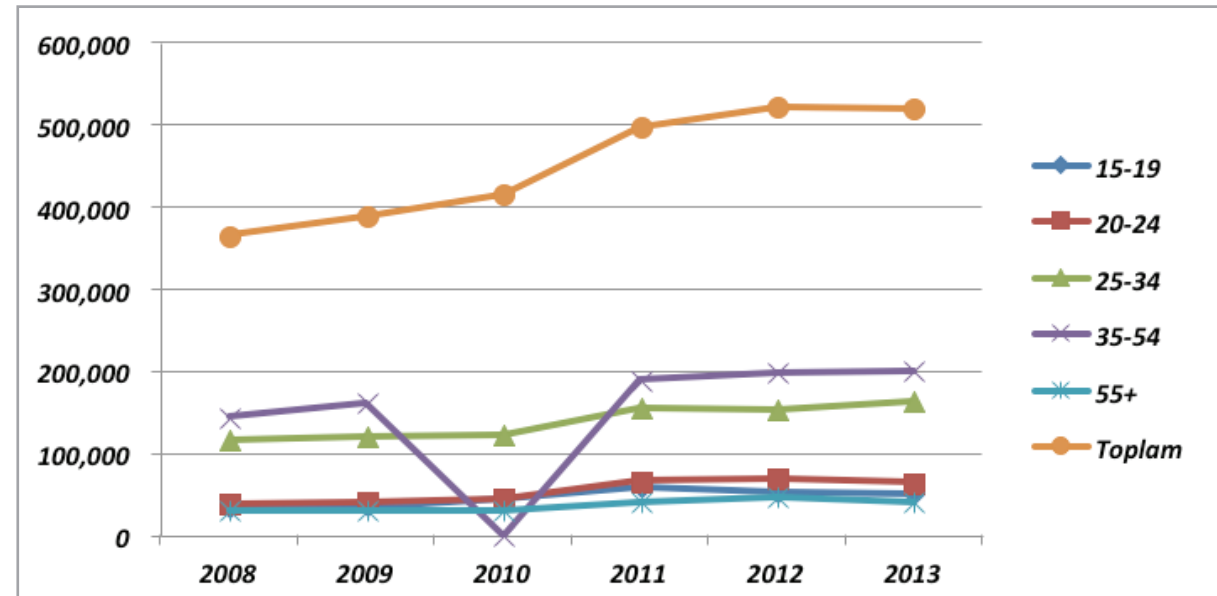
TRB2 Bölgesi'nde toplam istihdam oranlarında 2008 yılından 2013 yılına kadar, okuma yazma bilmeyen eğitim düzeyinde % 69,81, lise ve altı eğitim düzeyinde % 49,28, yükseköğretim eğitim düzeyinde % 82,14'lik artış ve lise ve dengi meslek okulu düzeyinde % 12,5 azalma görülmüştür. Toplamda % 42,58 oranında istihdam artışı gerçekleşmiştir.

Tablo 25 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Toplam İstihdam

Yıllar	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
2008	35.000	39.000	116.000	144.000	31.000	365.000
2009	36.000	40.000	120.000	162.000	31.000	388.000
2010	45.000	44.000	123.000	173.000	30.000	415.000
2011	60.000	66.000	155.000	189.000	41.000	497.000
2012	54.000	69.000	153.000	198.000	48.000	521.000
2013	51.000	64.000	163.000	200.000	41.000	519.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2008-2013)

Şekil 19 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Toplam İstihdam

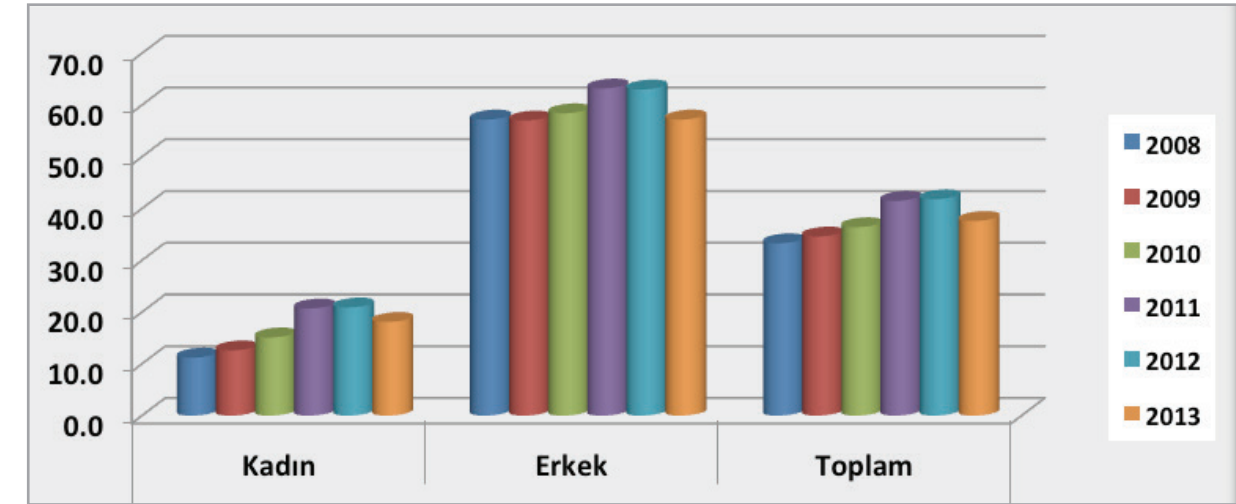
TRB2 Bölgesi'nde toplam istihdam oranında 2008 yılından 2013 yılına kadar, 15-19 yaş aralığında % 45,7, 20-24 yaş aralığında % 64, 25-34 yaş aralığında % 40,5, 35-54 yaş aralığında % 39,9, 55 yaş ve üzerinde % 32 oranında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 26 : TRB2 Bölgesi Yıllara göre İstihdam Oranları %

Yıllar	İstihdam Oranı (%)		
	Kadın	Erkek	Toplam
2008	11,2	57,2	33,3
2009	12,6	57,0	34,6
2010	15,1	58,4	36,4
2011	20,7	63,2	41,5
2012	20,9	63,0	41,8
2013	18,1	57,2	37,6

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2008-2013)

Şekil 20 : TRB2 Bölgesi Yıllara göre İstihdam Oranları %

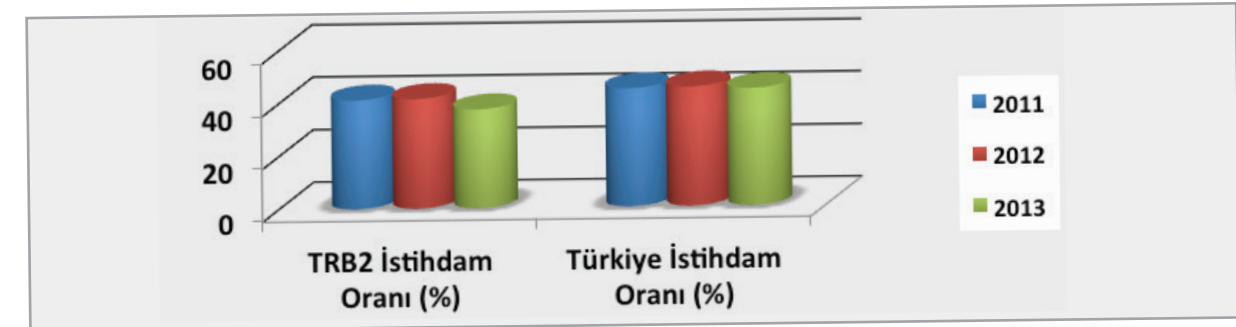

Yukarıdaki tablo ve grafik incelendiğinde, kadınlarda en yüksek istihdam oranının % 20,9 ile 2012 ve erkeklerde en yüksek istihdam oranının % 63,2 ile 2012 yılında olduğu görülmektedir. Kadın istihdam oranı, erkek istihdam oranının yaklaşık 3'te biri kadardır.

Tablo 27 : Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İstihdam ve Yıl Bazında Artış Yüzdeleleri

Yıllar	TRB2	TRB2 İstihdam Oranı (%)	Türkiye	Türkiye İstihdam Oranı (%)
2011	497.000	41,5	24.110.000	45
2012	521.000	41,8	24.821.000	45,4
2013	519.000	37,6	25.524.000	44,6

Şekil 21 : Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İstihdam ve Yıl Bazında Artış Oranları

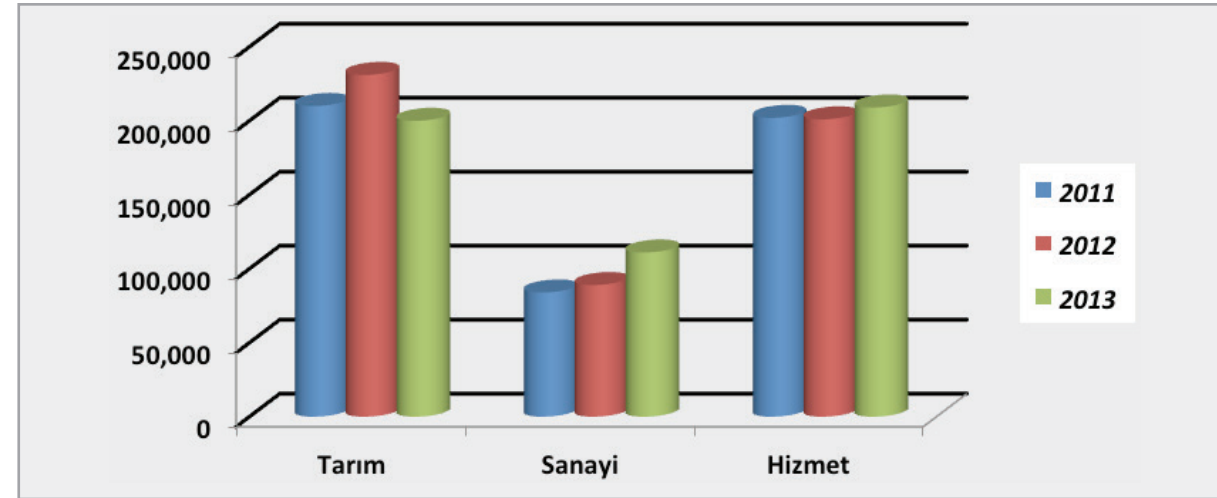
Tablo 28 : TRB2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna göre İstihdam Edilenler

Yıllar	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
2011	210.000	84.000	202.000	497.000
2012	231.000	89.000	201.000	521.000
2013	200.000	111.000	209.000	520.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2012-2013)

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2012-2013)

Şekil 22 : TRB2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna göre İstihdam Edilenler

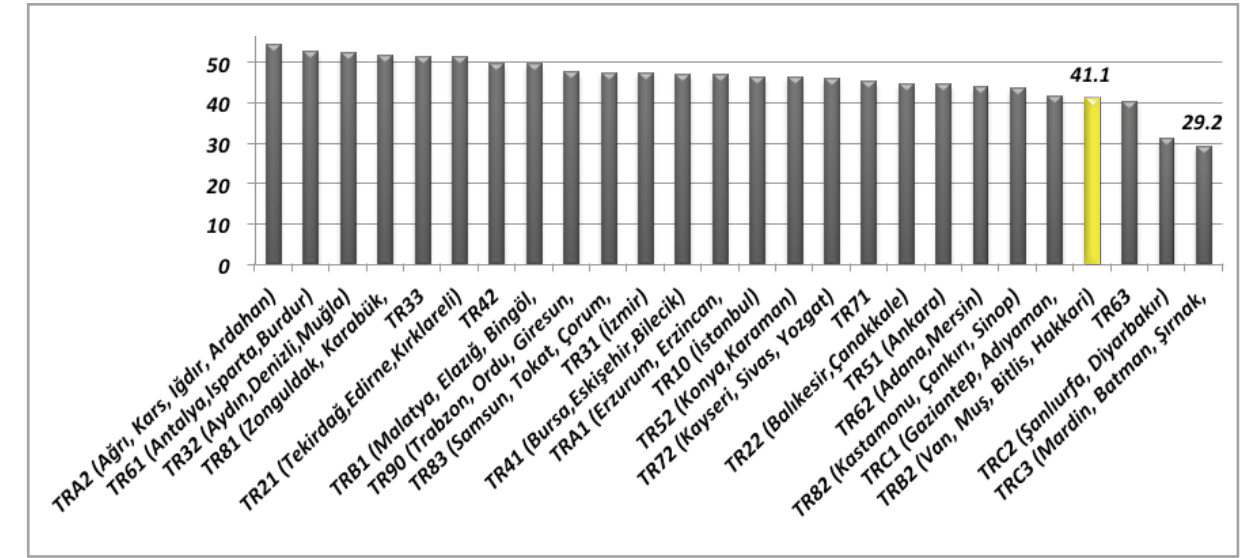

Yukarıdaki tablo incelendiğinde, 2013 yılında istihdam edilenlerin %40,26'sının hizmet sektöründe, % 38,53'ünün tarım sektöründe ve % 21,38'inin sanayi sektöründe istihdam edildiği söylenebilir.

Tablo 29 : 2013 Yılı Türkiye Düzey 2 Bölgeleri İstihdam Oranları Sıralaması (%)

BÖLGELER	İSTİHDAM
TRA2 (Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan)	54,4
TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)	52,6
TR32 (Aydın, Denizli, Muğla)	52,3
TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın)	51,7
TR33 (Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak)	51,4
TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli)	51,3
TR42 (Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova)	49,5
TRB1 (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli)	49,5
TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane)	47,6
TR83 (Samsun, Tokat, Çorum, Amasya)	47,4
TR31 (İzmir)	47,3
TR41 (Bursa, Eskişehir, Bilecik)	46,9
TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt)	46,9
TR10 (İstanbul)	46,4
TR52 (Konya, Karaman)	46,4
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	45,8
TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir)	45,2
TR22 (Balıkesir, Çanakkale)	44,5
TR51 (Ankara)	44,5
TR62 (Adana, Mersin)	43,8
TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop)	43,5
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	42
TRB2 (Van, Muş, Bitlis, Hakkari)	41,1
TR63 (Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye)	40,3
TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır)	31,2
TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt)	29,2

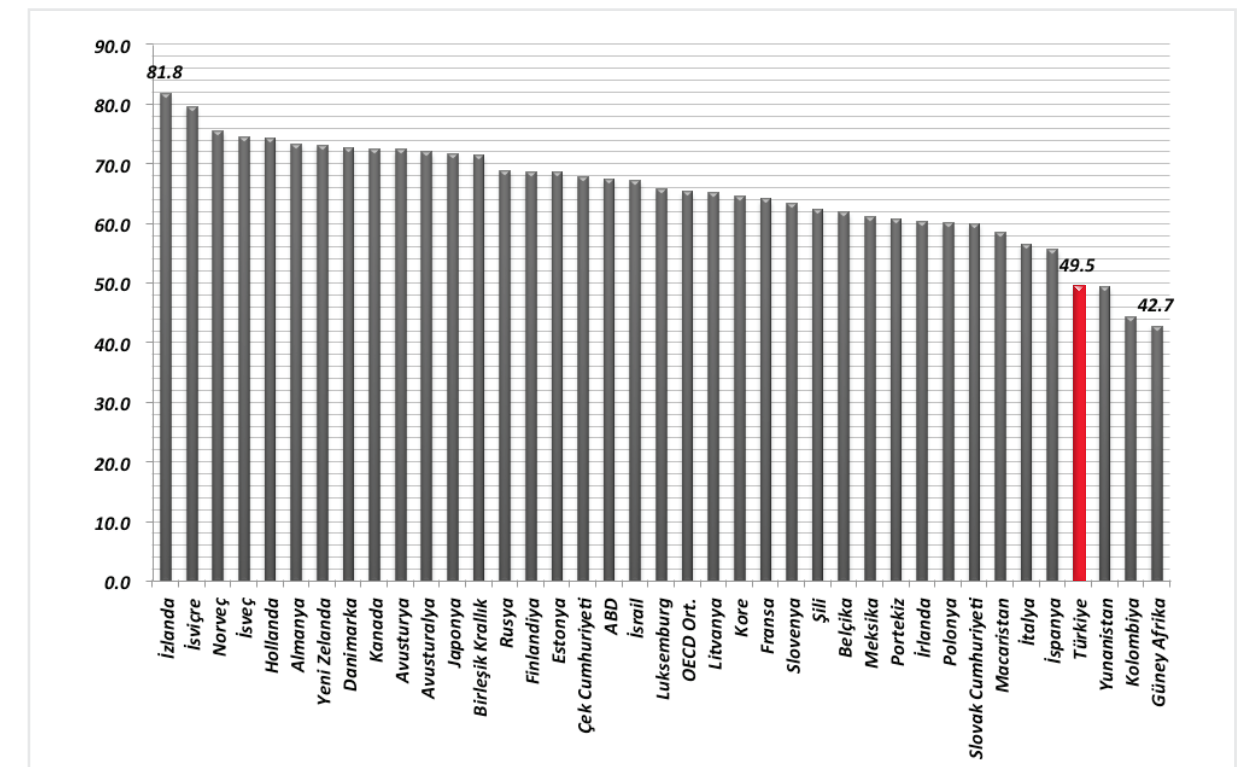
Şekil 23 : 2013 Yılı Türkiye Düzey 2 Bölgeleri İstihdam Oranları Sıralaması (%)

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2013)

2013 yılında TRB2 Bölgesi, % 41,1'lik istihdam oranı ile 26 Düzey 2 Bölgesi arasında 23. sırada yer almıştır. Türkiye genelinde en yüksek istihdam oranı, TRA2 Bölgesi'nde, en düşük istihdam oranı TRC3 Bölgesi'nde gerçekleşmiştir.

Şekil 24 : 2011 Yılı OECD Ülkeleri İstihdam Oranları Sıralaması (%)

(OECD, Statistics, 2013)

Tablo 30 : 2011 Yılı OECD Ülkeleri İstihdam Oranları Sıralaması (%)

ÜLKELER	İSTİHDAM
İzlanda	81,8
İsviçre	79,6
Norveç	75,5
İsveç	74,4
Hollanda	74,3
Almanya	73,3
Yeni Zelanda	73,1
Danimarka	72,5
Kanada	72,5
Avusturya	72,3
Avusturalya	72,0
Japonya	71,7
Birleşik Krallık	71,3
Rusya	68,8
Finlandiya	68,5
Estonya	68,5
Çek Cumhuriyeti	67,7
ABD	67,4
İsrail	67,1
Lüksemburg	65,7
OECD Ort.	65,3
Litvanya	65,0
Kore	64,4
Fransa	64,1
Slovenya	63,3
Şili	62,3
Belçika	61,8
Meksika	61,0
Portekiz	60,6
İrlanda	60,2
Polonya	60,0
Slovak Cumhuriyeti	59,9
Macaristan	58,4
İtalya	56,4
İspanya	55,6
Türkiye	49,5
Yunanistan	49,3
Kolombiya	44,2
Güney Afrika	42,7

2013 yılında Türkiye % 49,5'lik istihdam oranı ile 39 OECD ülkesi arasında 36. sırada yer almıştır.

2.1. TRB2 BÖLGESİ'NDE İŞSİZLİK

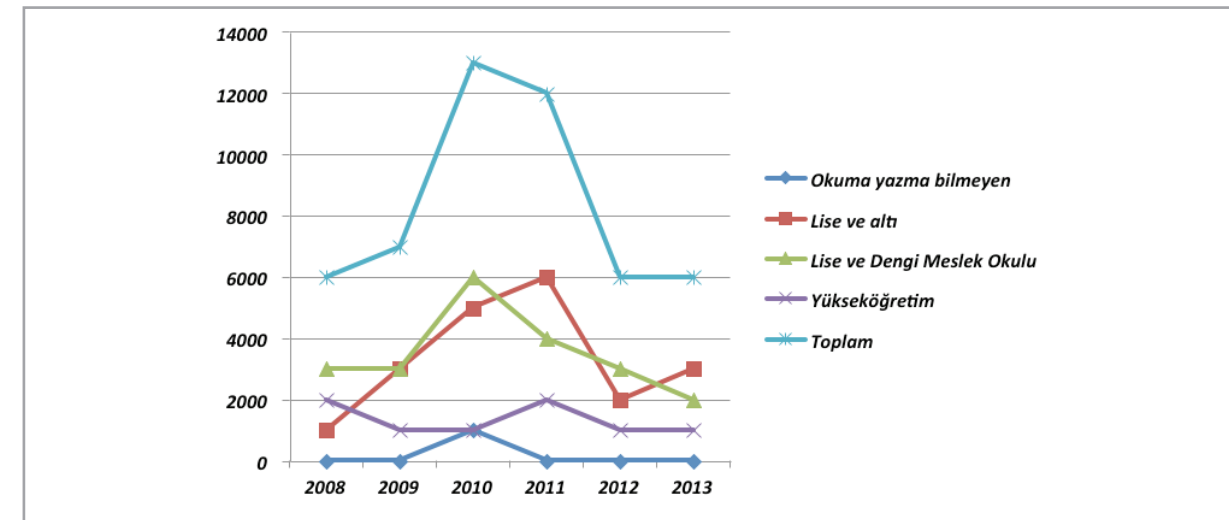
2008-2013 yılları arasında TRB2 Bölgesi'ndeki işsizlik rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

Tablo 31 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İşsizliği

Yıllar	Okuma yazma bilmeyen	Lise ve altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
2008	0	1.000	3.000	2.000	6.000
2009	-	3.000	3.000	1.000	7.000
2010	1.000	5.000	6.000	1.000	13.000
2011	0	6.000	4.000	2.000	12.000
2012	-	2.000	3.000	1.000	6.000
2013	-	3.000	2.000	1.000	6.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2008-2013)

Şekil 25 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Kadın İşsizliği

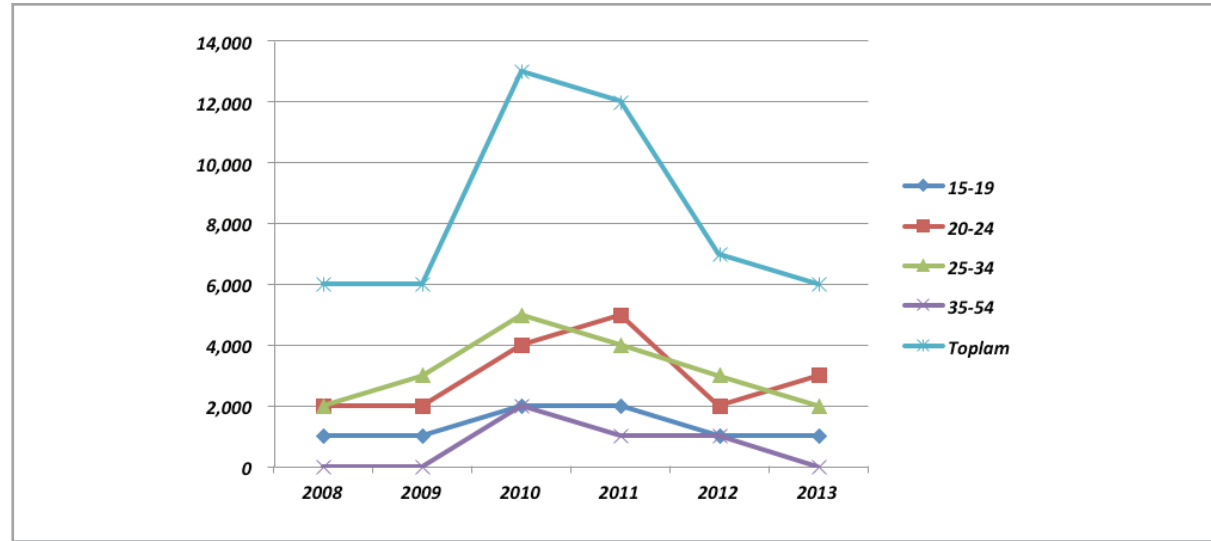
TRB2 Bölgesi'nde kadın işsizlik oranında 2008 yılından 2013 yılına kadar lise ve altı eğitim düzeyinde % 200 artış ve yükseköğretim eğitim düzeyinde % 50,0 azalma görülmüştür.

Tablo 32 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İşsizliği

Yıllar	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
2008	1.000	2.000	2.000	0.000	-	6.000
2009	1.000	2.000	3.000	0.000	-	6.000
2010	2.000	4.000	5.000	2.000	-	13.000
2011	2.000	5.000	4.000	1.000	-	12.000
2012	1.000	2.000	3.000	1.000	-	7.000
2013	1.000	3.000	2.000	0	0	6.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2008-2013)

Şekil 26 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Kadın İşsizliği

TRB2 Bölgesi'nde toplam işsizlik oranında 2008 yılından 2013 yılına kadar yıllar arasında artışlar olmuş, ancak 2013 yılı sonunda 2008 ile aynı seviyeye tekrar düşmüştür.

Tablo 33 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Kadın İşsizliği (2012)

2012	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	1.000	0	0	1.000
20-24	1.000	1.000	0	2.000
25-34	1.000	1.000	1.000	3.000
35-54	-	0	0	1.000
Toplam	2.000	3.000	1.000	6.000

Tablo 34 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumu ve Yaşa göre Kadın İşsizliği (2013)

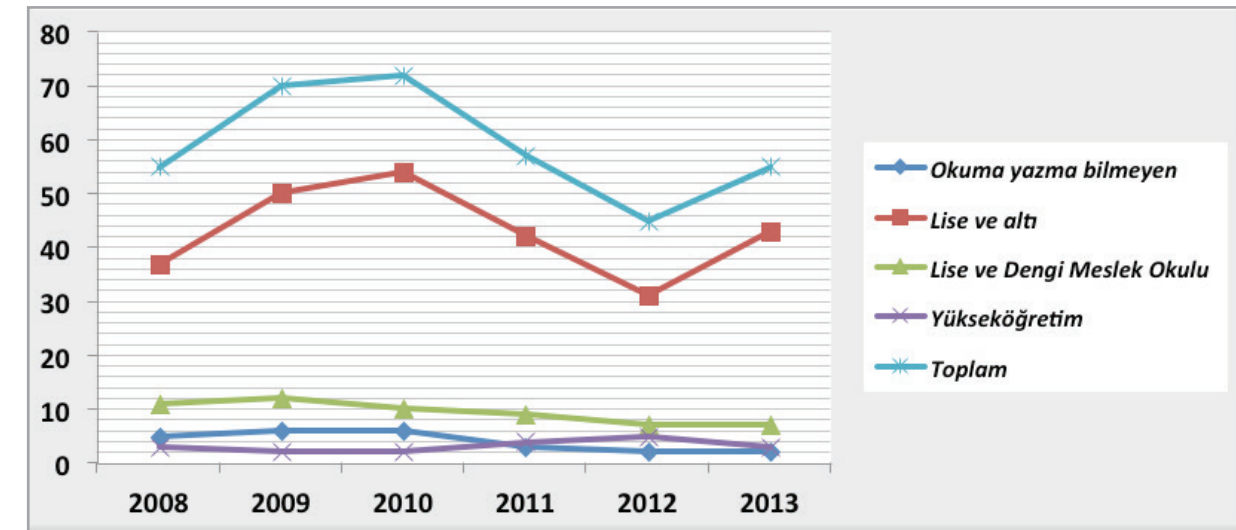
2013	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	1.000	0	-	1.000
20-24	1.000	2.000	0	3.000
25-34	1.000	0	1.000	2.000
35-54	0	-	-	0
55+	0	-	-	0
Toplam	3.000	2.000	1.000	6.000

2013 yılında kadınlarda en yüksek işsizlik, lise ve altı öğrenim düzeyinde gerçekleşmiştir. 2013 yılında bölgede işsiz kadın sayısı 6.000'dir.

Tablo 35 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İşsizliği

Yıllar	Okuma yazma bilmeyen	Lise ve altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
2008	5.000	37.000	11.000	3.000	55.000
2009	6.000	50.000	12.000	2.000	70.000
2010	6.000	54.000	10.000	2.000	72.000
2011	3.000	42.000	9.000	4.000	57.000
2012	2.000	31.000	7.000	5.000	45.000
2013	2.000	43.000	7.000	3.000	55.000

Şekil 27 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Erkek İşsizliği

TRB2 Bölgesi'nde erkek işsizlik oranlarında 2008 yılından 2013 yılına kadar, okuma yazma bilmeyen eğitim düzeyinde % 60, lise ve altı eğitim düzeyinde % 16, lise ve dengi meslek okulu düzeyinde % 36,36 azalma ve yükseköğretim eğitim düzeyinde % 0 artış görülmüştür.

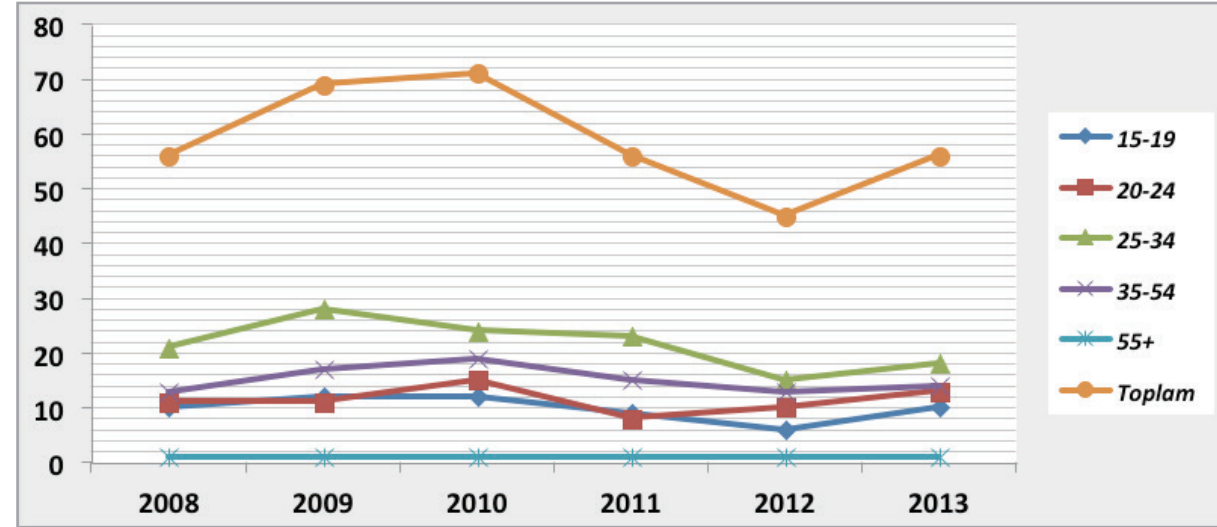
Tablo 36 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İşsizliği

Yıllar	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
2008	10.000	11.000	21.000	13.000	1.000	56.000
2009	12.000	11.000	28.000	17.000	1.000	69.000
2010	12.000	15.000	24.000	19.000	1.000	71.000
2011	9.000	8.000	23.000	15.000	1.000	56.000
2012	6.000	10.000	15.000	13.000	1.000	45.000
2013	10.000	13.000	18.000	14.000	1.000	56.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2008-2013)

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2008-2013)

Şekil 28 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Erkek İşsizliği

TRB2 Bölgesi'nde toplam istihdam oranında 2008 yılından 2013 yılına kadar, 20-24 yaş aralığında % 18, 35-54 yaş aralığında % 7,7 oranında artış gerçekleşmiş, 25-34 yaş aralığında %14'lük azalma yaşanmış, 55 yaş üzerinde değişiklik olmamıştır.

Tablo 37 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Erkek İşsizliği (2012)

2012	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	-	6.000	1.000	-	6.000
20-24	0	6.000	1.000	2.000	10.000
25-34	1.000	8.000	3.000	3.000	15.000
35-54	1.000	10.000	1.000	-	13.000
55+	0	1.000	-	-	1.000
Toplam	2.000	31.000	7.000	5.000	45.000

Tablo 38 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna ve Yaşa göre Erkek İşsizliği (2013)

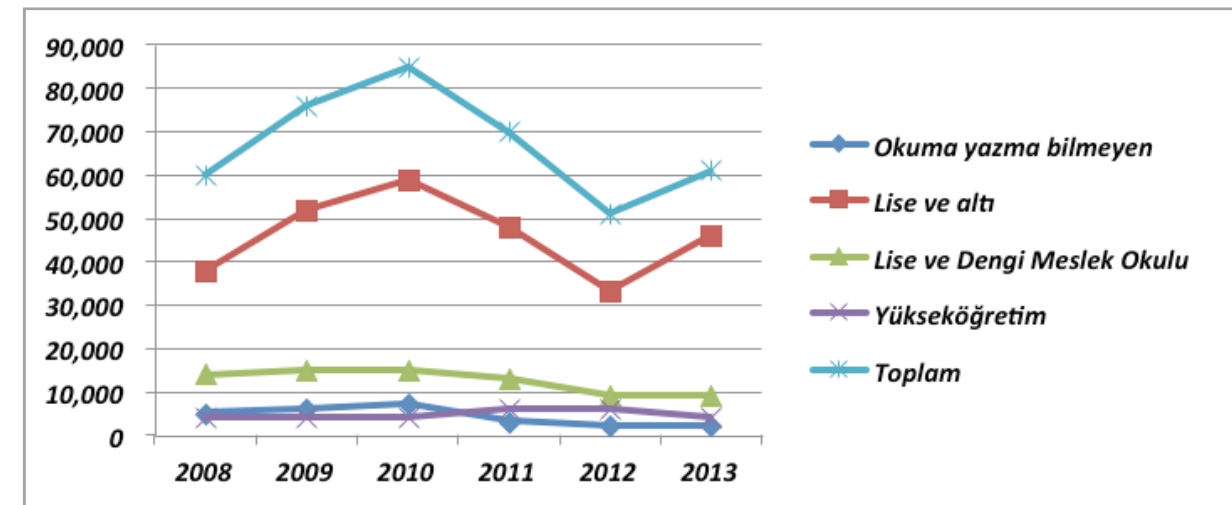
2013	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise ve Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	-	9.000	1.000	-	10.000
20-24	0	9.000	3.000	1.000	13.000
25-34	1000	13.000	3.000	2.000	19.000
35-54	1.000	11.000	1.000	0	13.000
55+	-	1.000	-	-	1.000
Toplam	2.000	43.000	7.000	3.000	56.000

2013 yılında erkeklerde en yüksek işsizlik, lise ve altı öğrenim düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı yılda bölgede toplam işsiz erkek sayısı 56.000'dir.

Tablo 39 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam İşsizlik

Yıllar	Okuma yazma bilmeyen	Lise ve altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
2008	5.000	38.000	14.000	4.000	60.000
2009	6.000	52.000	15.000	4.000	76.000
2010	7.000	59.000	15.000	4.000	85.000
2011	3.000	48.000	13.000	6.000	70.000
2012	2.000	33.000	9.000	6.000	51.000
2013	2.000	46.000	9.000	4.000	61.000

Şekil 29 : TRB2 Bölgesi Eğitim Durumuna göre Toplam İşsizlik

TRB2 Bölgesi'nde toplam işsizlik oranlarında 2008 yılından 2013 yılına kadar, okuma yazma bilmeyen eğitim düzeyinde % 60, lise ve dengi meslek okulu düzeyinde % 35,7 ve oranında azalma yaşanırken lise ve altı eğitim düzeyinde %21'lik artış görülmüştür. Toplam bölge işsizlik oranında % 1,66 oranında azalma gerçekleşmiştir.

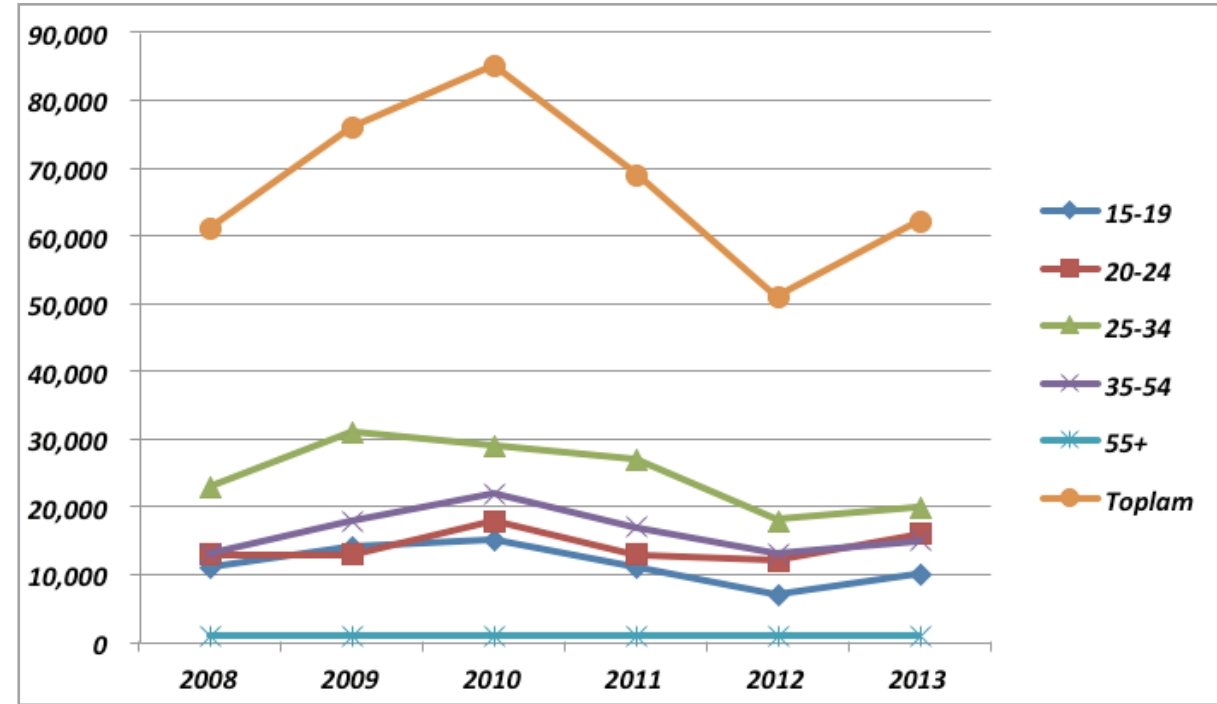
Tablo 40 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Toplam İşsizlik

Yıllar	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
2008	11.000	13.000	23.000	13.000	1.000	61.000
2009	14.000	13.000	31.000	18.000	1.000	76.000
2010	15.000	18.000	29.000	22.000	1.000	85.000
2011	11.000	13.000	27.000	17.000	1.000	69.000
2012	7.000	12.000	18.000	13.000	1.000	51.000
2013	10.000	16.000	20.000	15.000	1.000	62.000

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2008-2013)

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2008-2013)

Şekil 30 : TRB2 Bölgesi Yaşa göre Toplam İşsizlik

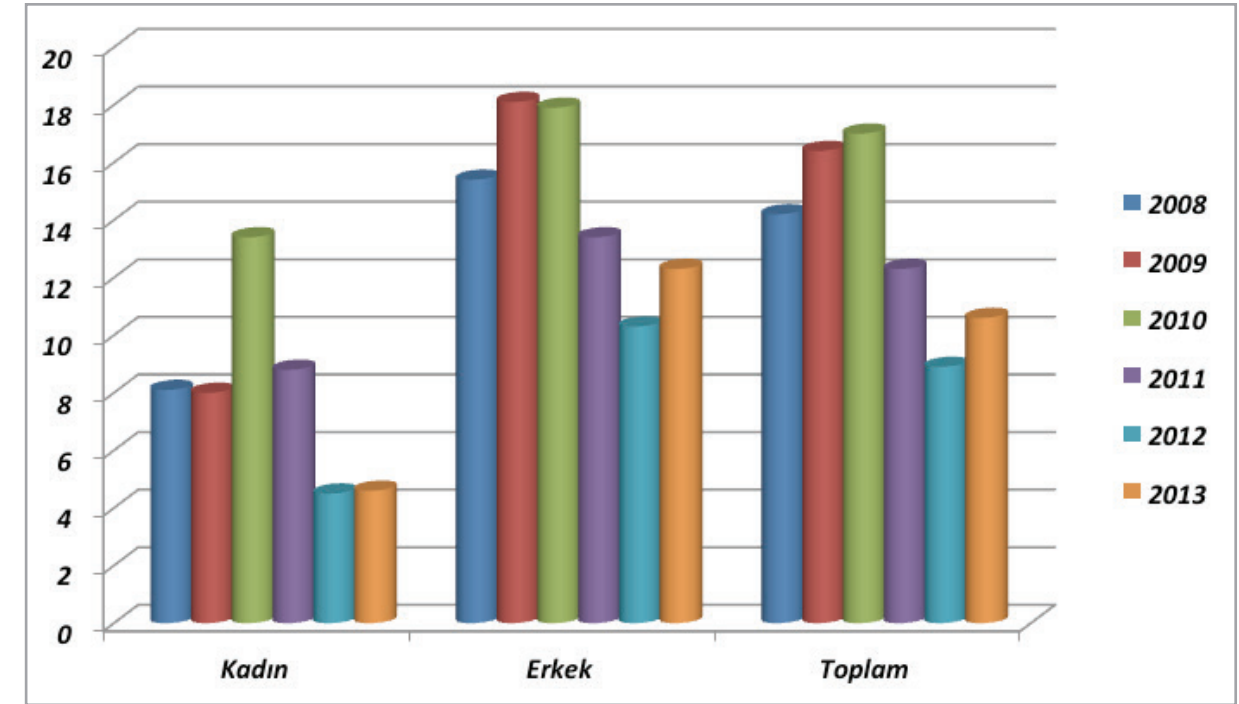
TRB2 Bölgesi'nde toplam istihdam oranında 2008 yılından 2013 yılına kadar, 15-19 yaş aralığında % 9, 25-34 yaş aralığında % 13 ve 35-54 yaş aralığında % 15 oranında düşüş gerçekleşmiş, 20-24 yaş aralığında % 23 oranında artış gerçekleşmiş, 55 yaş ve üzerinde değişiklik olmamıştır.

Tablo 41 : TRB2 Bölgesi Yıllara göre İşsizlik Oranları

Yıllar	İşsizlik Oranı (%)		
	Kadın	Erkek	Toplam
2008	8,1	15,4	14,2
2009	8,0	18,1	16,4
2010	13,4	17,9	17,0
2011	8,8	13,4	12,3
2012	4,5	10,3	8,9
2013	4,6	12,3	10,6

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2008-2013)

Şekil 31 : TRB2 Bölgesi Cinsiyete göre İşgücü

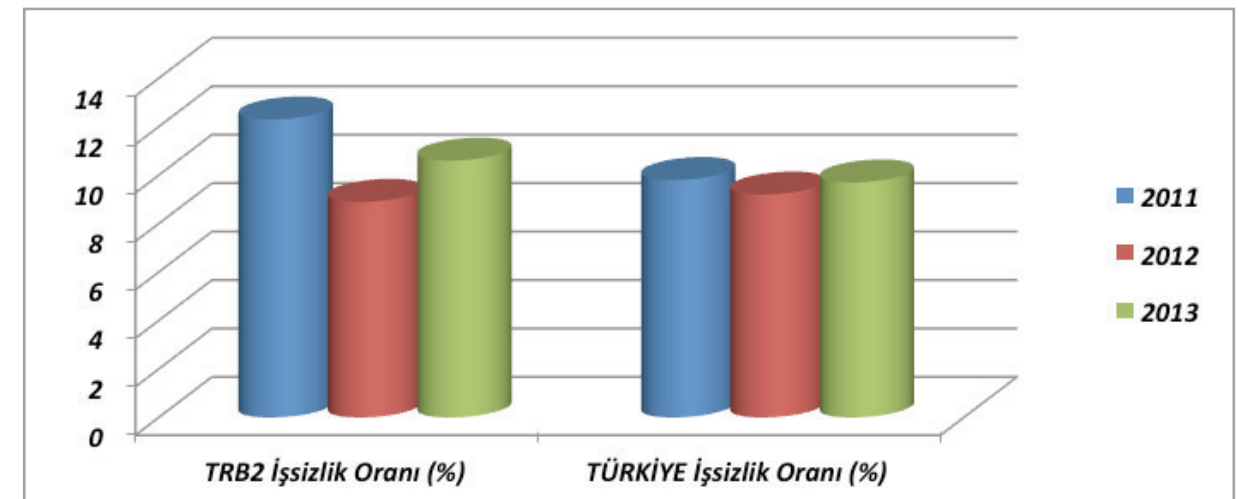
Yukarıdaki tablo ve grafik incelendiğinde, kadınlarda en düşük işsizlik oranının % 4,5 ve erkeklerde en düşük işsizlik oranının % 10,3 ile 2012 yılında olduğu görülmektedir.

Tablo 42 : Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İşsizlik ve Yıl Bazında Artış Yüzdeleri

Yıllar	TRB2	TRB2 İşsizlik Oranı (%)	Türkiye	TÜRKİYE İşsizlik Oranı (%)
2011	69.000	12,3	2.615.000	9,8
2012	51.000	8,9	2.518.000	9,2
2013	62.000	10,6	2.747.000	9,7

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2012-2013)

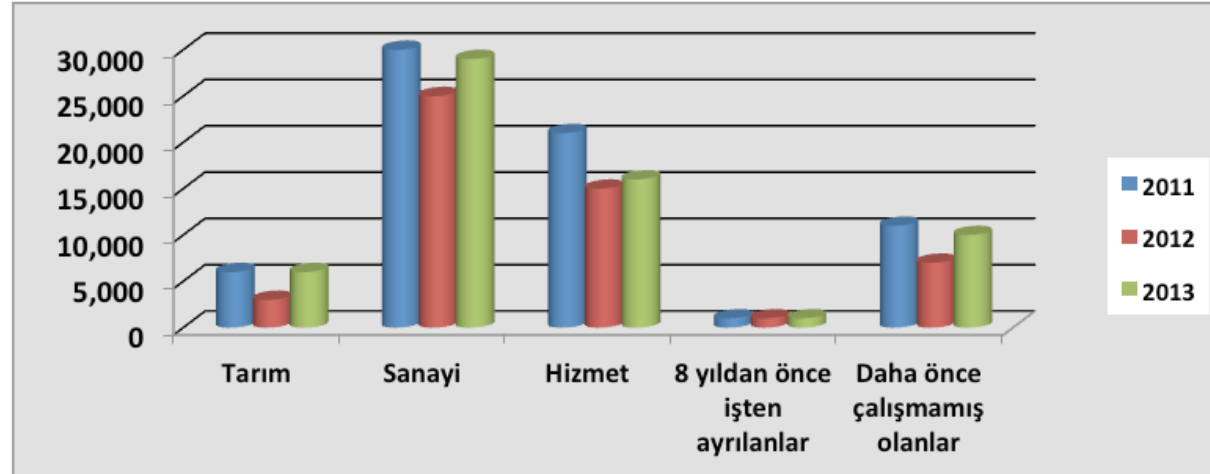
Şekil 32 : Türkiye Geneli ve TRB2 Bölgesi Toplam İşsizlik ve Yıl Bazında Artış Oranları

Tablo 43 :TRB2 Bölgesi Son Çalışılan İktisadi Faaliyet Koluna göre İşsizlik Durumu

Yıllar	Tarım	Sanayi	Hizmet	8 yıldan önce işten ayrılanlar	Daha önce çalışmamış olanlar	Toplam
2011	6.000	30.000	21.000	1.000	11.000	69.000
2012	3.000	25.000	15.000	1.000	7.000	51.000
2013	6.000	29.000	16.000	1.000	10.000	62.000

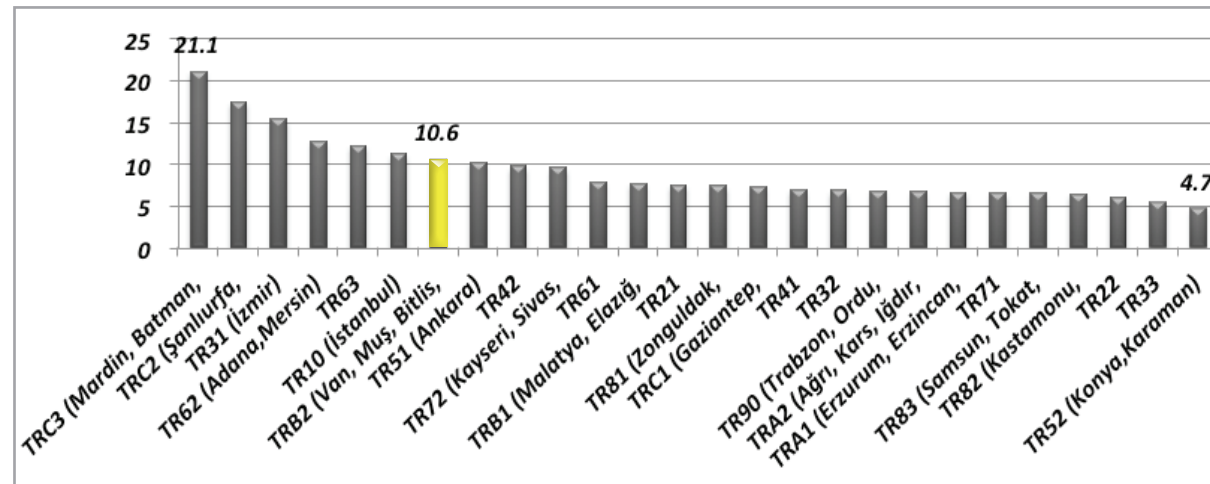
Şekil 33 : TRB2 Bölgesi Son Çalışılan İktisadi Faaliyet Koluna göre İşsizlik Durumu

Yukarıdaki tablo incelendiğinde, 2013 yılında Bölge'deki 62.000 işsiz % 9,7'si tarım sektöründe, % 46,7'si sanayi sektöründe ve % 25,8'i hizmetler sektöründe yer almıştır. Bunların dışında, işsizlerin % 1,6'sı 8 yıl önce işten ayrılmış ve % 16'sı daha önce hiç çalışmamıştır.

2013 yılında TRB2 Bölgesi, % 10,6 işsizlik oranı ile 26 Düzey 2 Bölgesi arasında 7. sırada yer almıştır. Türkiye genelinde en düşük işsizlik oranı, TR52 Bölgesi'nde, en yüksek işsizlik oranı TRC3 Bölgesi'nde gerçekleşmiştir.

Şekil 34 : 2013 Yılı Türkiye Düzey 2 Bölgeleri İşsizlik Oranları Sıralaması (%)

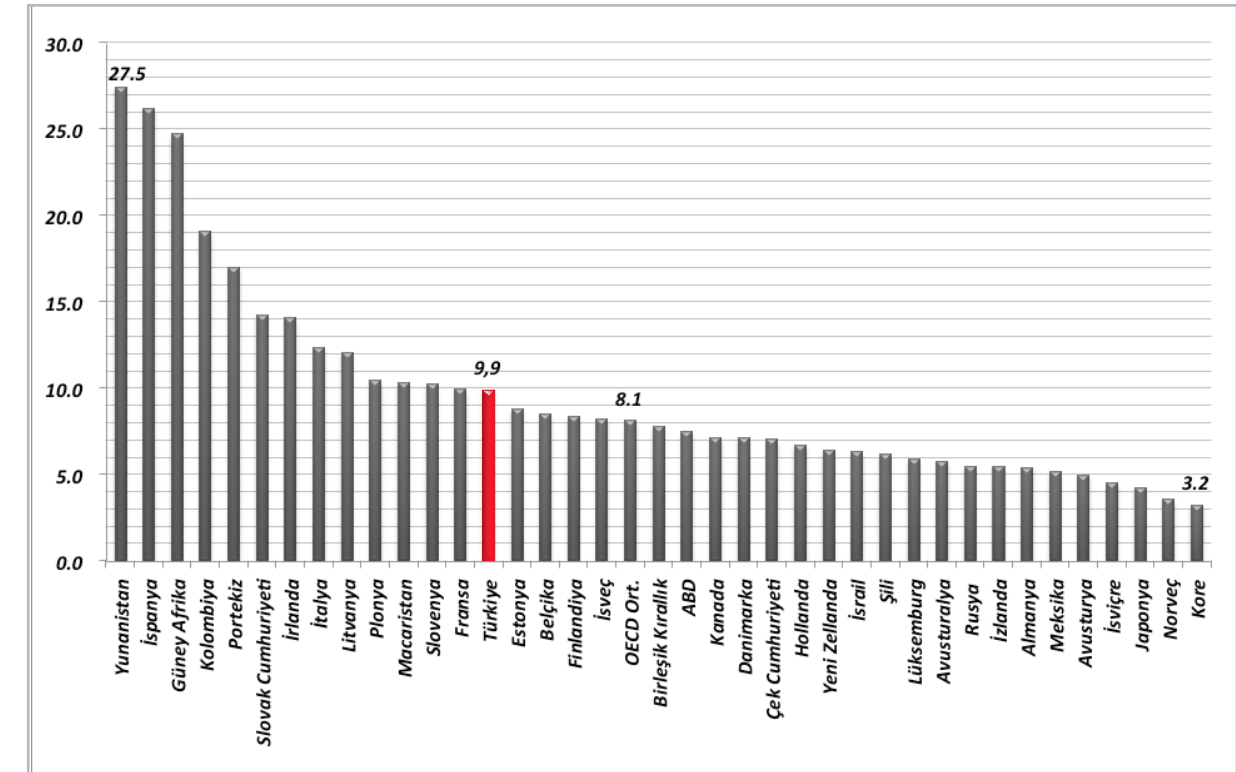
(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2012-2013)

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2013)

Tablo 44 : 2013 Yılı Türkiye Düzey 2 Bölgeleri İşsizlik Oranları Sıralaması (%)

BÖLGELER	İŞSİZLİK
TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt)	21,1
TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır)	17,5
TR31 (İzmir)	15,4
TR62 (Adana, Mersin)	12,8
TR63 (Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye)	12,2
TR10 (İstanbul)	11,2
TRB2 (Van, Muş, Bitlis, Hakkari)	10,6
TR51 (Ankara)	10,2
TR42 (Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova)	9,8
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	9,6
TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)	7,9
TRB1 (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli)	7,7
TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli)	7,5
TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın)	7,4
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	7,3
TR41 (Bursa, Eskişehir, Bilecik)	7
TR32 (Aydın, Denizli, Muğla)	6,9
TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane)	6,8
TRA2 (Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan)	6,7
TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt)	6,6
TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir)	6,5
TR83 (Samsun, Tokat, Çorum, Amasya)	6,5
TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop)	6,4
TR22 (Balıkesir, Çanakkale)	6
TR33 (Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak)	5,4
TR52 (Konya, Karaman)	4,7

Şekil 35 : 2013 Yılı OECD Ülkeleri İşsizlik Oranları Sıralaması (%)

(OECD, Statistics, 2013)

Tablo 45 : 2013 Yılı OECD Ülkeleri İşsizlik Oranları Sıralaması (%)

ÜLKELER	İŞSİZLİK
Yunanistan	27,5
İspanya	26,2
Güney Afrika	24,7
Kolombiya	19,1
Portekiz	17,0
Slovak Cumhuriyeti	14,3
İrlanda	14,1
İtalya	12,4
Litvanya	12,1
Polonya	10,5
Macaristan	10,3
Slovenya	10,3
Fransa	9,9
Türkiye	9,9
Estonya	8,8
Belçika	8,5
Finlandiya	8,3
İsveç	8,2
OECD Ort.	8,1
Birleşik Krallık	7,8
ABD	7,5
Kanada	7,2
Danimarka	7,2
Çek Cumhuriyeti	7,0
Hollanda	6,7
Yeni Zelanda	6,4
İsrail	6,3
Şili	6,2
Lüksemburg	5,9
Avusturalya	5,8
Rusya	5,5
İzlanda	5,5
Almanya	5,4
Meksika	5,2
Avusturya	5,0
İsviçre	4,5
Japonya	4,3
Norveç	3,6
Kore	3,2

(OECD, Statistics, 2013)

2013 yılında Türkiye, % 9,9'luk işsizlik oranı ile 38 OECD ülkesi arasında 14. sırada yer almıştır.

2.2. TRB2 BÖLGESİ SİGORTALIKAPSAMINDA AKTİF ÇALIŞAN SAYILARI VE İLLERE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 46 : TRB2 2013 Yılı İl Nüfusları

	Bitlis	Hakkari	Muş	Van	Toplam
2013 Yılı Nüfusu	337.156	273.041	412.553	1.070.113	2.092.863

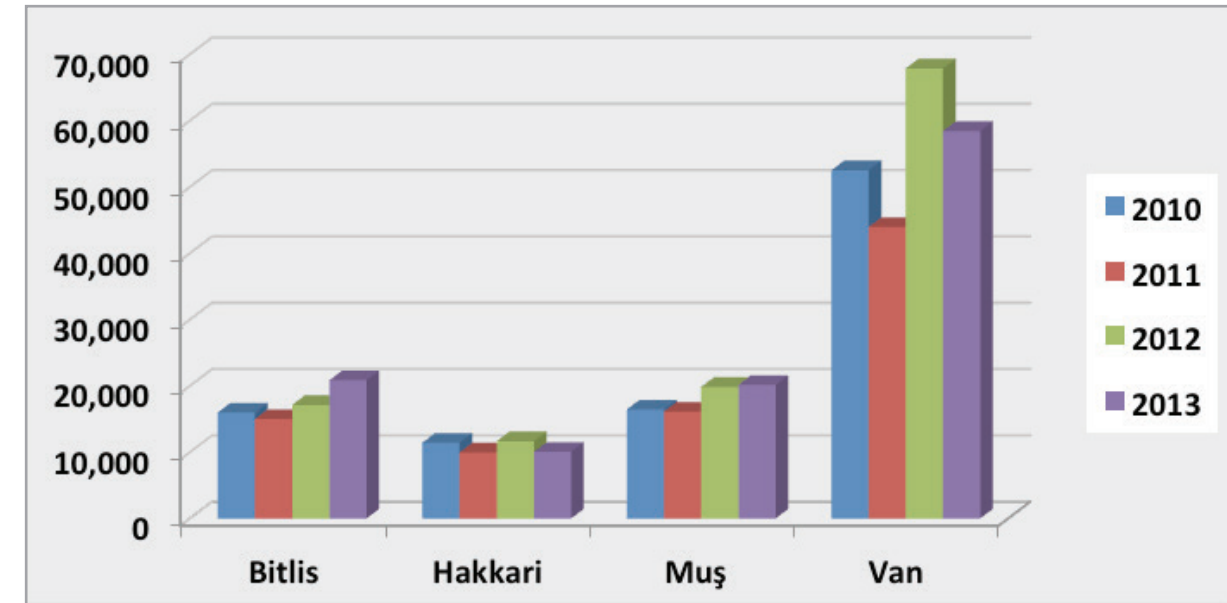
(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2013)

Tablo 47 : 4/a Kapsamındaki Aktif ve Pasif Sigortalılar

Yıllar	Bitlis	Hakkari	Muş	Van	TRB2	Türkiye
2010	15.985	11.421	16.445	52.502	96.353	10.468.388
2011	14.984	9.946	16.114	43.937	84.981	11.547.134
2012	17.110	11.652	19.853	67.871	116.486	12.527.337
2013	20.839	10.041	20.153	58.426	109.459	13.109.755

(SGK, 2014)

Şekil 36 : TRB2 Bölgesi 4/a Sigortalılar

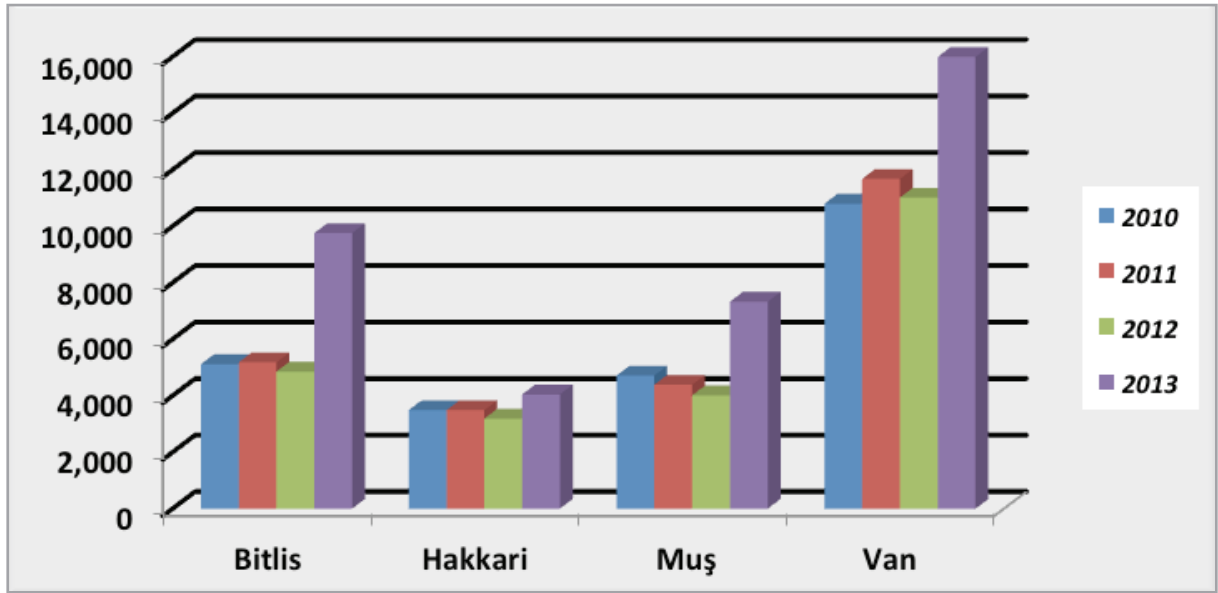
2013 yılında Bitlis İl'inin % 6,1'i, Hakkari İl'inin % 3,7'si, Muş İl'inin % 4,9'u, Van İl'inin % 5,45'i ve TRB2 Bölgesi'ndeki toplam 2.082.470 kişinin % 5.23'lük kısmı, 4/a sigorta kapsamında yer almıştır.

Tablo 48 : 4/b-Esnaf (Bağımsız Çalışanlar)

Yıllar	Bitlis	Hakkari	Muş	Van	TRB2	Türkiye
2010	5.115	3.489	4.711	10.794	24.109	2.236.727
2011	5.182	3.486	4.389	11.675	24.732	2.151.520
2012	4.855	3.186	4.010	11.013	23.064	2.106.062
2013	9.757	4.044	7.327	15.994	37.122	1.932.298

(TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2013)

Şekil 37 : TRB2 Bölgesi 4/b Sigortalılar (Esnaf)

2013 yılında Bitlis İl'inin % 2,9'u, Hakkari İl'inin % 1,5'i, Muş İl'inin % 1,8'i, Van İl'inin % 1,5'i ve TRB2 Bölgesi'ndeki toplam 2.082.470 kişinin % 1,8'lik kısmı 4/b (esnaf) sigorta kapsamında yer almıştır.

Genel oranlara bakıldığında, TRB2 Bölgesi'nde işgücü ve istihdam oranları yüksek görünse de işsizlik oranı da Türkiye ortalamasından oldukça fazladır. Görünen işsizlik durumunun sebepleri arasında kayıt dışı istihdam ve mevsimlik iş göçünün olduğu düşünülmektedir.

8- İSTİHDAM

2014

Şerefiye Mah. Cumhuriyet Cad. 943. Sok. No:1 65140 İpekyolu / Van

Tel : (0432) 215 65 55 (pbx) / Faks : (0432) 215 65 54 - (0212) 381 79 93

E-mail : bilgi@daka.org.tr / Web : www.daka.org.tr

www.facebook.com/doguanadolukalkinmaajansi
www.twitter.com/DAKA_org_tr